

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, június 14.

Orosz lovasság. Horodenka,
Sniatyn és Sadagorában.

Budapest, június 13. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A Pruth melletti Bojantól délre orosz támadást utasítottunk vissza. Sadagorába, Sniatynba és Horodenkába bevonult az ellenség lovassága. Burkanovnál, a Strypa mellett, az oroszok több előretörése hiúsult meg. Tarnopoltól északnyugatra csapataink szakadatlanul harcba állottak. Sapanovnál egy orosz támadást tűzérsgünk tüzelése hiúsított meg. Dubnótól délnyugatra orosz lovassági csapatot üztünk el. Wolhyniában az ellenség lovassága elérte Torczyn vidéket. Itt egyébként nagyjára nyugalom volt. Sokulnál, a Stry mellett, az ellenség csapatait támadásra hajszolta, de visszavertük. Kolkinál is megütsítettük az oroszok összes átkelési kísérleteit. Az itt benozott lojtyok száma a kettőezret meghaladta.

Olasz hadszíntér:

Az Etsch és Brenta közti harcvonalon és a Dolomitokban a tűzérsgési harcok időnként nagyon élénkek voltak. Az olaszok időnként megújították sikertelen támadási kísérleteiket. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren.

Tizenkettedikén reggel az ellenség három torpedó-egysége behatolt a peranzói kikötőbe. Védő ütegeink és repülőgépeink elűzték őket. Lovegeik tüzelése hatástalan maradt, csak egy tal és egy náztedél sérült meg, sebesülés nem történt, míg a mi ütegeink és repülőink találatot értek el. **Hajónadparancsnokság.**

Német csapatok sikere
a Strypanál.

Berlin, június 13. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Yperntől délkeletre emelkedő magaslatokon új állásaink ellen az angolok a mai nap óta helyenként támadtak. A Maas jobb partján, Douaumont erődtől délnyugatra nyuló negygerinc mindkét oldalán vonalainkat előretoltuk.

Keleti hadszíntér:

A Duna melletti Dubnotól délkeletre ütegeink tüze szétszórta orosz lovasdandárokat. Baranowicától északkeletre az ellenség ágyútüze élénkebb volt. Bothmer gróf tábornok hadserege Przewlokától nyugatra, a Strypanál, ellenséges támadásokat teljesen visszavert. Podhajecetnél egy

német repülő légitáncban lehozott egy orosz repülőgépet. A vezető és a megfigyelő francia tisztet elfogtuk, a repülőgépet biztonságba helyeztük.

Balkán hadszíntér:

Ninos ujság. **Legfelsőbb hadvezetőség.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lemondotta Salandra-kormány

— Bizalmatlansági szavazat a Kamarában. — A déltiroli offenzíva bukatta meg a kabinetet. —

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 13.

Lugano. Az olasz kamara szombati ülésén Salandra miniszterelnöknek, aki nagy beszédet mondott és hadvezetés hibáiról szólt, a napirendindítványánál 197 szóval 158 ellen bizalmatlanságot szavaztak. Salandra erre bejelentette a királynak lemondását.

Lugano. Az olasz kamara ülése, amelyen a Salandra kormány megbukott, ugyyszólván ítélőszék volt Salandra és Sonnino kabinetje felett. Ugyanazok az elemek, amelyek ezt a kormányt tavaly a háborúba belekergették szombaton megsemmisítő ítéletet mondtak Salandra és társai felett. Alig emelkedett szólaára Salandra, a szociálisták, a köztársaságiak és a reform-szociálisták, a két utóbbi párt Salandranak ezelőtt legkitűnőbb hűve volt, a miniszterelnököt ironikus közbekiallásokkal üdvözölték. A miniszterelnök azonban zavartalanul beszélhetett addig, míg a trentinói eseményekről kezdett beszélni. Itt megjegyezte, hogy a határ 1866 óta az ellenséges betörések előtt teljesen nyitva állott. A meggondolatlan szavak óriás lármát váltottak ki a kamarából.

— Hát miért nem zárták be ezeket a kapukat? Miért mondta mindig, hogy minczen félő valónk? — kiáltották Salandra felé.

Egy szociálista est kiabálta a miniszterelnöknek: — Egy év után, maga ilyen eredményekkel mer ide állni!

Még inkább kitört a botrány, amikor Salandra megjegyezte, hogy a védelem jobb előkészítésével tovább lehetett volna az ellenség támadásainak ellentállani.

Ezek után rettenetes kiáltozások, sipítások törték ki. Pirolini (háborús párt) torkaszakadtából kiált a miniszterelnök felé:

— Maga és senki más nem felelős ezekért. Maga a bíróság ere való!

A többi pártiak és különösen legszélsőbb bal oldali pártiak, akik Salandrat mindig erősen támogatták, lenyegető magatartást tanúsítottak és ilyeneket ordítottak feléje:

— Most a hadvezetőséget próbálja leki-csinynyalni. Mért nem függesztette fel Cadornat

állásától? — kiáltották minden oldalról. A botrány egyre nőtt.

— Ez gas tett! Maga az ellenség előtt álló generalisszimust hátairól akarja leszurni!

— A bíróság elé! — és egyszerre visszhangzott erősebben: — A bíróság elé!

A miniszterelnök sokáig nem is merte kinyitni száját. Végre ismét folytatni akarta beszédét:

— Nem hallgat? Elég. Hallgasson! Lépjen vissza kiáltották újból. Végre nagy nehezen mégis folytatni tudta beszédét, de csak rövid ideig. Ferri szociálista ezeket kiáltotta felé:

— Akinek ugy, mint magának a lelkiismeretén az 1915. májusának egyik emlékeztetes napja azarád, annak nem szabad így beszélni.

Pirolini a kormányt teszi felelőssé azért a pesszimizmusért, amely az egész olasz népben uralkodik. Az olyan nyilatkozatok után, amilyent Salandra tett, a nép elvesziti hitét önmagában — mondotta. — Ugy lát-azik Salandra csakugyan idegbeteg lett!

Salandra rássa a fejét és ezt mondja:

— Egész nyugodt vagyok. A lelkiismeretem tiszta.

Benzini: Természetesen. Tudja, hogy maga egy cinikus?

Salandra újból szót kér, de újabb botrány némitotta el.

— Maga az egész hadvezetőséget akarja kompromitálni, akik nem tudják magukat ez ellen megvédeni — kiáltja valaki.

— Lépjen vissza! Szavazni! — ordítják mások. Ezután következett az a szavazás, amely a kormány iránti bizalmatlanságot fejezte ki.

Lugano. Hír szerint a tegnapi minisztertanácson Salandra követelte a kabinet tagjaitól, hogy mondják ki egymás között a szolidaritást, hogy vagy mindnyájan, vagy egyik sem lép be az új kormányba.

Budapest. A Pester Lloydnak az olasz válságról Bécsből a következőket jelentik: Az olasz kabinetválság letolyásáról az itteni politikai körökben részletesebb hírek nincsenek. Nem tartják kizártnak, hogy a király

ismet Salandrat fogja megbízni a kabinet újalakításával. Feltehető, hogy az új kormány a háborút meg egy fokkal élénkebben fogja hangulyozni.

LEGÚJABB.

(Tüntetés a kamarában a bukott Salandra ellen. — Boselli lesz a miniszterelnök.)

— Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés. —

Budapest, június 13.

Luganó. Az olasz képviselőház tegnap csak félórás ülést tartott, amely rendkívül viharos volt. Az egyes képviselők kijelentéseket tettek arról, hogy a szombati ülésen a bizalmi, vagy bizalmatlansági indítvány mellett szavaztak volna, ha jelen lettek volna az ülésen.

A Ház nagy nyugtalankodása mellett Salandra kijelentette, hogy a parlament határozata folytán a kormány benyújtotta lemondását és a király fenntartotta magának a döntés jogát. Bejelentette ezután, hogy a kabinet egyelőre megmarad helyén, hogy a kormányzati ügyeket lebonyolítsa és a közrendet fenntartsa. Időközben igénybe veszi a parlament által adott felhatalmazást és vállal minden kötelességet, amely Olaszország háborújának győzelmes folytatásához szükséges. Végül kéri a kamarát, hogy napolja el magát.

Marcora elnök bejelentette, hogy Turatti képviselő indítványt nyújtott be, mely szerint a kamarát legkésőbb tíz nappal a kormányválság megoldása után hívják egybe. Az elnök figyelmezteti az indítványozót, hogy ne ragaszkodjék ezen indítványhoz.

Ez nagy lármára adott okot, úgy, hogy Turatti csak nagy nehezen tudta indítványát megokolni. Rámulatott arra, hogy meg kell akadályozni, hogy olyan manőverek és zavargások játszódjanak le, mint 1915-ben a kabinetválság megoldásánál. Jelek vannak arra nézve, hogy ezeket az eseményeket megakarják ismételni. A kamara gyors összehívása lehetővé tenné, hogy ezeket a népcsalási kísérleteket megakadályozzák.

Turatti után a következő szónok Masignioni szocialista volt, aki támogatja Turatti javaslatát és hevesen kikel a cenzura ellen, amely megengedi, hogy egyes lapok, mint például a Corriere della Sera a parlamentet, különösen az ellenzékot a legcsúnyábban szidalmazzák. Megengedi a kabinetnek is, hogy egyes képviselőket az utcán insuláljanak.

Lubini volt kormánypárti képviselő helyesli ugyan Turatti javaslatát, de az indítvány elfogadását a parlament szokásaival ellentétben állónak tartja és ennél fogva nem fogadhatja azt el, miután nem tehető a priori fel, hogy a következő kormány nem fog méltó maradni a történelmi pillanathoz. Ennél fogva előszerűbb lenne, ha a parlament összehívását az elnökre bíznák.

Ezután Turatti vissza vonta indítványát és kijelenti, hogy a kamara nem akar olyan kormányt látni, amely erőszakoskodásokat, zavargásokat és lövöldözéseket szerves, amint azt a Salandra kormány is tette.

Erre kitört az óriási botrány. A kabinet tagja izgatottan felugrottak helyeikről, nagy lármára közepett ordítják „Huzugság“, azután

pedig elhagyják az üléstermet, ahol a láрма még sokáig tart.

Az elnök ezután az ülést bezárta.

Boselli lesz Salandra utódja.

Lugano. Viktor Emánuel király Brusatti szárnysegéd kíséretében (tehát nem halt meg ez a tábornok, mint a lapok írták) Romába érkezett. Salandrat, majd a szenatus és a képviselőház elnökeit fogadta. Ezután újból fogadta Salandrat és hosszasan tanácskozott vele. Hír szerint Boselli elfogadja a kabinet alakítást és nemzeti kormányt fog alakítani, amely a nemzeti egyetértést testesíti meg és igyekszik elsimítani a politikai pártok közti személyes ellentéteket. Hogy fáradozása eredménnyel jár-e, az kérdéses.

Luganó. A Corriere della Sera jelenti: Az olasz király Boselli hetvennyolc éves minisztert kérte fel, hogy vegye át az új miniszterium alakítását. Boselli huszonnégy órai gondolkodási időt kért a királytól. Emlékezteti, hogy 1915. májusában, amikor Giolitti közbelépésére Salandra lemondott és rövid ideig elhagyta a kormány vezetését, a király szintén Bosellit bízta meg de Boselli Salandrat nevelte meg a legalkalmasabb férfinak. Ekkor lépett ki Boselli a Giolitti pártból és azóta a nacionalisták őt Olaszország legnagyobb hazafijának tartják.

Boselli a legöregebb tagja a kamarának. Hetvennyolc éves és ötször volt miniszter. Igen gyenge képességű politikus, aki azonban abban a hírben áll, hogy nagyon gyűlöli az osztrákokat. Milanóban tegnap nagy tüntetés volt Bisolatti mellett s a szónokok megfanyegták a királyt, hogy forradalom tör ki, hogy ha nem határozott, háborus-párti kabinetet bíz meg, vagy befolyást engedne a kormányban a Giolitti pártnak. Ugy látszik, a ténygetések hatottak a vezetőkre, mert Giolitti az egyetlen, akit a király a válság megoldására nézve nem fog meghaligatni.

Anglia a román gabonakivitel ellen.

(Meghíusult aknamunka.)

szociális tudósok.

Budapest, június 13.

A Rumänischer Lloyd június 8. számának vezető helyén P. Popescu Jiu igazgató tollából felette érdekes cikk jelent meg.

E cikk élénk világot vet az angol diplomácia haragjára ezuttal arra, amelyet Romániában folytat ellenünk. A cikk érdekesebb részletei a következők:

— Közel két éve annak, mióta a mi országunk az Európában tomboló vihar közepette megőrizte semlegességét. A lármás utcai tüntetések megszűntek és aldásos nyugalom

lépett a helyébe. Komolyak lettünk. Nem vagyunk többé könnyenbivők, mint azelőtt és nem adunk többé hitelt azoknak, akiket az orosz, vagy angol arany megvakított. Még a kormányunk is befolyás alatt állott és olyan semlegességet tanusított, amely nem mindkét hadviselő csoporttal szemben volt egyformán igazságos. Dacára a rendkívül magas áraknak, nemzetgazdasági terményeink kivételét a központi hatalmak országai részére megtiltották. A magyar és a bolgár határon erődítéseket emeltünk és az egész világ úgy tekintette Romániát, mint amely a négyesszövetséghez tartozik, amelynek győzelméről nálunk mindenki meg volt győződve.

A román nemzet és kormánya akkoriban veszélyes örvény szélén állott és népünk közel volt ahhoz, hogy Belgium, Szerbia és Montenegró sorsában osztozzák.

Oh, te szép, drága hazám, mily borzalmas álmokat kellett végig álmognod. Termékeny mezőidet a falcutás, talvaidat a pusztulás fenyegette, majd drága vérét pedig a halál környékezte.

Királyod és tanácsadói kesűbe vehették volna a vándorbotot és ők is arra a sorsra jutottak volna, mint Belgium, Szerbia és Montenegró uralkodói.

A mindenható Isten azonban, amely bennünket mindig megóvott, most is megmentette Romániát a legszomorúbb sorsától. Románia ismét a jó úton van, Németország felé közeledik, amelytől sohasem lett volna szabad eltávolodnia.

Ezt látják az angolok is, akiknek piszkos gondolkodásmódja a maga aijas avarosonyosságában sohasem nyilatkozott meg oly bezzédesen, mint most. Malomtól malomhoz futnak és azoknak tulajdonosait piszkos aranyakkal arra akarják csabítani, hogy a központi hatalmaknak ne öröjenek több hasznot.

A birtokosok körében pedig arról beszélnek, hogy az angolok oszre egy olyan gyaluzatos piszkos manővert készítettek elő, aminő csak angol agyban születethetett meg. Birtokosainkat, berliónkat és parasztjainkat uszoran szerzett aranyakkal meg akarják veztegetni és arra csabítani, hogy földjeiket csak a legminimálisabb határig műveljék meg, ami semmiesetre se legyen több, mint amennyi az ország belsejébe szükségletére elegendő. Ezzel az ördögi tervvel remélik az angolok a központi hatalmakat kihezegetni.

A kormánynak mindenesetre kötelessége gondoskodni arról, hogy ezen embertelen, tipikus angol terv kivitele megakadályoztassék. Romániának nem szabad annyira süllyednie, hogy eszközevé váljék ezen gaszandókknak és megint azokba a hibákba essék, mint a háboru elején. Romániának az érdekeinek megfelelő politikát kell követnie és a központi hatalmakat támogatnia kell az orosz kolosszus megsemmisítésében, hogy ezáltal jövőjét és fejlődését biztosítsa.

Bukarest. A román központi kiviteli bizottság értesítette a bukaresti angol kereskedelmi irodát, hogy mindazon szerződések, amelyeket eddig terménykereskedőkkel, molnárokkal, vagy földbirtokosokkal kötött, mindaddig, míg Románia belső termény-szükségletének kérdése szabályozva nincsen, érvénytelennek tekintendők.

Bukarest. Tegnap érkezett meg, különböző ipari árucikkakkal megrakva a tizedik német Carmen-Syva vonat Plojestbe. A vonaton főleg vasárak voltak, különösen szegek és mindenféle csövek.

Tisza az északkeleti óriási csatáról.

(Epizód, amely a háboru eredményét nem érinti: — A miniszterelnök nyilatkozatai a munkapártban.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 13.

A nemzeti munkapárt ma este a klub-helyiségben Telegy József elnöklelte alatt értekezletet tartott, amelyen a párttagok rendkívül nagy számban vettek részt.

Hegedüs Loránt előadó ismertette az indemnitás és a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbítása tárgyában benyújtott törvényjavaslatokat, amelyeket a pártértekezlet egyhangúlag elfogadott.

Ezután Tisza István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. Fel akarja használni — úgy mond — az első alkalmat, amelyben ismét együtt találja a párt tagjait, hogy néhány kezesen szóval megköszönje azt a bizalmat, amelyet iránta és minisztertársai iránt nyilvánítottak. Azalatt a biztos és megingadhatatlan érzéssel teszi ezt, hogy az a baráti kötelék, amely őt a párt öreg és fiatal tagjaihoz fűzi, állandó és szilárd lesz a jövőben is.

— Uppen ezekben a napokban, amikor a képviselőház összeül — folytatta beszédét a miniszterelnök — az északkeleti harotéren óriási csata dúl, amelynek egyes részleteiben a támadóknak sikerült bizonyos helyi előnyöket elérni. Ezt nem lenne helyes letagadni, mert önmaguknak őszinteséggel, a nemzetnek nyíltsággal tartozunk. Ez az epizód azonban eltörlődik azok mellett a

nagy események mellett, amelyek a háboru elején folytak le és amelyek akkor a nemzetet szilárd összetartásban találták. Amennyiben véges emberi teherrel egyáltalán lehetséges a jövőbe látni, bizvást állíthatja, hogy ez az epizód nem lesz lényeges befolyással a háboru eredményére. (Élénk tetszés és helyeslés.)

A miniszterelnök kéri a párt tagjait, hogy a jövőben is tartsák meg bizalmukban őt és minisztertársait, akik véges emberi erővel, de lankadatlanul és szilárd akarattal szolgálják a nemzet nagy érdekeit. (Élénk éljenzés.)

Telegy József alelnök biztosítja a párt tagjai nevében a kabinet minden tagját és Tisza István gróf miniszterelnököt a párt rendírtetlen bizalmáról és változatlan szeretetéről. (Élőzenezés.)

Ugyancsak ma este tartott értekezletet a függetlenségi párt is. A pártértekezlet ki-mondta, hogy az indemnitást nem fogadja el, mert bizalmi kérdésnek tekinti. A párt nevében elnökök Károlyi Mihály gróf szól a képviselőházban a javaslat ellen.

Az alkotmánypárt is ma esti értekezletén állapodott meg az indemnitással szemben elfogadandó magatartása tekintetében. A vitában Andrássy Gyula gróf és Sztörenyi József lesznek a párt első szónokai.

IRODALOM ES MŰVESZETI.

Színházi műsor:

Szerda: Király Ernő vendég felléptével „Bajos ismeretlen”.

Csütörtök: Király Ernő vendég felléptével „Leányvásár”.

Péntek: Király Ernő vendég felléptével „Szibilla”.

* Az Operaház titai művészei Aradon. Június közepén, pünkösdi ünnepén hangverseny: ez egészen szokatlan valami. Messze kinn vagyunk már a hangverseny-szezonból és a fel kilenc órai kezdést is fél órával el kell tolni, mert fél kilenckor — tekintettel a nyári időszámításra — még majdnem a lenyugvó nap sít. Mindent tekintetbe véve és hozzászámítva azt, hogy a pünkösdi hétfői hangversenyt az aradi rendezők három bajkészei rendezték és a nyilvánosság elől majdnem hogy elitkolták: nem lehet csodálni, hogy a kulturpalota óriási terme negyedében sem telt meg. Fajdalmasan kell ezt konstatálni két okból: az aradi közönség és a nyári hangversenyre jött művészek szempontjából. Az aradi közönség nagy művészi élvezettől esett el, mert még az ideit oly gazdag és sikeres filmharmonikus hangverenyek után is azt kell mondanunk, hogy az első hely a netti este. Az Operaház negy fiatal és nagyéletű művésze pedig könnyen arra a meggyőződésre tévedhetett, hogy Arad még sem az a nagy zenevaros, amintő a híre. A hibát ma már nem lehet orvosolni és be kell érni annak megállapításával, hogy a négy művész sikere torró, lakosodó és őszintén megerdemelt volt így is. A két fiatal operaszenvedő Serák Mária és Sámson Mária meglepte, elbűvölte és magával ragadta a közönséget és olyan ünneplésben csak viághírű nagy énekesnek részeseit-

tek Aradon, amintő az Operaház két triss, gyönyörű hangú és bizonyára még nagyszerű jövő első haladó énekművésznőjének minden egyes dalát fogadta. Son Harry, a celo hivatali mesterének mutatkozott be és neve ezantul ep oly jó csengésű lesz Aradon is, mint mindent, anol a fiatal cestist megismerték. Kálmán Oskár melyen szög hangját már ismerős szerettel hallotta telosenünni a közönség. A songora kíséretet az opera hatalkarmestere, Nemesóder Antal látta el kiűződen. (+)

* Király Ernő vendégjátéka. Az aradi közönség kedvelt vendég művésze, az ország legegyszerűbb bonvivánja telti be a hét műsorát, minden nap egy-egy kedves szerepében gyönyörködött a közönséget. Egymás után kerülnek színre Király Ernő felléptével A legénybucsu, Bajos ismeretlen, Leányvásár, Szibilla, Longyeiver, stb. a vendégművészei együtt a többi szerepekben a társulat erősségei lépnek fel. Z. Váradi Margit, Horváth Mici, Sz. Rontai Boriska, Járai Böske, Barics, Járai S. Győző, Polgár S. stb. Király Ernő felléptére jegyek előre válthatók a téli színház Fendes helyzei mellett, a színházi pénztárnál.

* Kaland a vad Nyugaton. (Amerika leánya lil. az Apollóban.) Mentő több tejeset ismerjük meg ennek a nagyszabású amerikai filmnek, annál inkább igaztja tanításokat. Az érdektelítő, igazán amerikai is csellekmény egyre több és több meglepetést nyújt a közönségnek. A dráma harmadik része, amelyet szerdán és csütörtökön vetít az Apollószínház, a vad Nyugaton játszódik le. Nyugatamerikába is eljut a kalandvágyó dollárkirálynő, aki Owen, a gonosztevő tikkár csapdájába kerül. Egymást kergetik a legigalmasabb jelenetek, míg aztán egy szerencsés véletlen folytán a dollárkirálynő visszanyeri a szabadságát. Meg kell említenünk, hogy a bemutatásra kerülő harmadik rész csellekménye

az első két résztől függetlenül is megérthető. A szerdai új műsoron Anna Müller Linke, a pártlan komika legújabb szerepében mutatkozik be.

* B. Szalay Aranka és Békefi Pál-féle zeneintézet V. ifjusági hangversenye. Ezen utolsó vizsgahangversennyel is bebizonyította az intézet, hogy teljesen méltó azon őszinte bizalomra, a melylyel a növendékeket az intézet vezetőinek szakavatott és őntudatos tanítására bízzák. Az egészen kezdő növendékeknél is látható már az az irány, a melynek a vezetők által kijelölt uton való haladás szorgalom és tanulással a tudáshoz kell vezetnie. Zongorán igen ügyesen játszottak: Bérczy Ilonka, Prinez Rózi, Lidó Józsa, Rosenthal Helén, Polonyi Emma, Makos Frida, Schiller Gizella, Mihályovits Olga, Lócsi Ilonka, Jeney Anna, Vészi Lily, Mihályi Manó, Quirini Pál, Tenczinger Mariska és Martzy Hajnal. Hegedűn ügyes volt az alig hónapok óta tanuló Róth Sándor és korát meghaladó megértéssel tisztán és fejlett technikával játszott a kis Schwartz Klári. Bohm: Stik vis die Nacht c. dalát énekelte igen szépen Fische: Jolán kisasszony. Heiser: Pusztai sir c. dalát pedig mély érzéssel és igen szép tiszta kiejtéssel Friedvalsky Ella kisasszony. A szög számú közönség melegen ünnepelte az előadó növendékeket és köszönettel gratulált a vezetőknél az elért szép sikerekhez. K. K.

* Király Ernő vendégjátéka. Megkezdődött a „vendégjárás” a Nyári Színház tájkán. Egy egész hétre terjedő vendégszerelésre jött le Aradra Király Ernő: másnéven a legnépszerűbb magyar bonviván színész Aradon mindenesetre a legnépszerűbb. Minder vendégszerelése a legteljesebb siker jegyében zajlott le eddig, hisszük, hogy a mostani is a telt házak egész sorát jelenti. A tegnapi est már ezt mutatta. A legénybucsu Ottinghausen bárójában lépett fel a pompás játékkal, szép énekével elragadta a publikumot. A többi szereplő a régi jó volt. (Z. A.)

* Ingovány. (Tomí Sylva film az Urániában.) A mosi starok közül est a nőt láttuk az utóbbi időkben legkevésbé szer a filmen és annak oka az, hogy a művész egy nagy filmsorozat számára játéka, a mely kétségtelesen eseménye lesz a jövő évadnak. Csupsa művészi értékű és irodalmi becsű képek lesznek ezek, melyek mindgyikében alkalma nyílik a művésznőnek széleskörű nagy tudását ragyogtatni. Abból a sorozatból a gyár előző kénség folytatás már egyet ma mutat be a színház. A mai darab művészies és érdektelítő témája igazán nagyszabású feldolgozásban állítja be a művésznőt. Mindvégig alkalma van a kiváló színésznőnek tudását ragyogtatni és nincs egy perc sem, a melyben művészetének varázsa alól szabadulni tudánk. A mű érték, szépség és tartalma van és lehet egy filmszerepben, azt mind megkapjuk úgy részletekben, mint összbenyomásban. — „Gyémánt-hienák” amerikai detektivaláger legközelebb az Urániában.

* A Tarsaság. Változatos tartalma és gazdagon művészi A Tarsaság pünkösdi szava. A Tarsaság előzetési ára egész évre 18 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota szálló.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazulról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY”-t a táborkba minden aradi katona olvassa.

Rablógyilkos fiatalasszony az esküdtek előtt.

(Rendezvény után gyilkosság. — Az esküdtbiróság „nagy tárgyalása.” — Befejezték a bizonyítást.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 13.

A „szenszociós” bűntények szokott külsőségei között, meglehetősen nagy érdeklődés mellett kezdte ma tárgyalni az aradi kir. törvényszék, mint esküdtbiróság Hrnicsánovics Istváné, a Hunyady-utcai rablógyilkos asszony bűnügyét. A tárgyalásra a folyosókon a szokottnál jobb, előkelőbb, elég nagyszámú publikum gyűlt össze, s a főtárgyalási terembe csak jeggyel lehetett bejutni. Ismert aradi urileányok, bírák feleségei, színészek láthatók a hallgatóság soraiban. A délelőtti folyamán a bizonyítási eljárás majdnem egészében befejezést nyert, s mindössze csak azzal tolódtott ki a délutánba, hogy a királyi ügyész Nyáry László rendőrszolgálatnak és két detektívnek tanúkenti kihallgatását kívánta.

A főtárgyalás mindössze egy novumot hozott: Hrnicsánovics Jánosné, mint az előre látható volt, ma már, a főtárgyaláson tagadja a praemeditációt. Visszavonja azt a régebbi vallomását, hogy a gyilkosságot a tett elkövetése előtt való nap délutánján határozta el, s azt állítja, hogy bűnös gondolata csak reggel, amikor felébredt, közvetlenül a tett végrehajtása előtt támadt. Különbözik az asszony, — akit, hisz az izlések különböznek, egyesek csinosnak állítanak — teljesen tisztában van sorával, s e tudatnak megfelelően minden emóció nélkül, nyugodtan lehetne mondani, cinikusan beszél tettéről.

A főtárgyalást délelőtti kilenc óra után néhány perccel nyitja meg Lehrmann Viktor kir. törvényszéki bíró, elnök. A büntető tanács tagjai Aknay Andor és Horváth János kir. törvényszéki bírák, a közvédat Tompa Gyula dr. kir. alügyész képviseli, a védelmet Juhász Géza dr. helyettese látja el.

(A zöld gummikabátos asszony.)

Bénozzák Hrnicsánovicsné, akit az elnök kihallgat személyi adataira vonatkozólag. Fedetlen fővel jön be, feje simára térsülve, kontyában olesó körfésű. A zöld gummikabát van rajta, amely aradi szereplése alatt legtöbb ismertető jele volt. Mielőtt leülne a vádlottak padjára, gondosan végigsimítja kabátját, hogy az ne ráncosodjék össze. Az elnök kérdéseire elmondja, hogy a leánykori neve Paul Etel, Szentendrén született 1896. május 17-én, szentendrei lakos, gyermeke nincs, római katolikus, férje cipészmeister, vagyona nincs, büntetlen előéletű, csak magyarul beszél, különös ismertető jele bal karján lévő anyajegye.

Az elnök megállapítja, hogy a tanúk mind megjelentek s hozzáfog az esküdtzék megalakításához. Az esküdtek közül Bernát József, Molnár József, Friedmann József, Bogdán János, Dengl Rezső, Embay Gyula dr., Goldis László, Don Konstantin, Belezay József nem jelentek meg, míg Friedmann Béla, Halmay Andor, Guzmán Simon testi fogvatartásuk miatt kérik felmentésüket. A megmaradt 24 esküdt közül tizenkét rendes és két pótesküdtre van szükség és így az ügyész és védő 5-5 esküdttel szemben gyakorolhatják visszavetési jogukat. Az ügyész Szilaj Pál, Veres Imre Heller Soma, Alacs János és Kruppa Károly esküdtet, míg a védő Deutsch Károly, Hartmann Béla, Róth Zsigmond, újabb Wernar

Adolf és Bing Hugó esküdteteket utasítja vissza s így az esküdtzék a következőkből alakul meg: Atlasz Henrik, Czukor Albert, Szilaj Mihály, Szabó Flórián, Hunyady József, Rothstein Mór, Fünrbacher János, Büchler Mór, id. Taubner János, Bisam Gyula, Herbay Gyula, és Bornstein Márton rendes-, továbbá Luszbader Adolf és Fodor Adolf pótesküdtet.

Az elnök felolvastatja a vádirat rendelkezési részét, majd megkérdi a vádlottól:

— Bűnösnek érzi magát?

— Igen! — feleli halk hangon Hrnicsánovicsné.

(Munka nélküli élet.)

Az elnök felszólítására azután tovább is igen halkán beszélni elmondja, hogy három év előtt ment férjhez. Férje a legelső mozgósításkor bevonult s később orosz fogságba jutott. O egy ideig Szentendrén élt, majd 1915 novemberében egy barátjához költözött Budapestre.

— Volt-e valami foglalkozása? — kérdezte az elnök.

— Nem kérem, csak a barátjónál laktam, ő tartott engem. Pestről azután barátjójával együtt, akinek nővére itt van férjével, március 6-án Aradra rándultak s barátjójának nővérénél, Béres Ilonánál laktak a Kasza-utca 26. szám alatt. Tizenöt napig volt Aradon. Egész március 19-éig Béresnénél laktak, de azután összevesztett barátjójával s akkor bérelte ki a Hunyady utcai lakást özvagy Rosentfeld Manónénál.

Elnök: Volt-e valami különös célja Aradra jövetelével?

— Nem kérem. Csak azzal jöttünk le, hogy látogatónak jövünk s ha megtetszik Arad, hát itt maradok és állást keresek.

Elmondja, hogy havi 15 korona és néhány fillér hadisszolgálatot kapott, ezenkívül az urának volt valami kevés földje s azután bére-összeget.

— Hogy került az öreg asszonyhoz?

(Aradi randevúk.)

— Az utcán egyszer, amikor a piacról jöttem, megismerkedtem egy fiatal emberrel, R. Józseffel, aki később hívott engem a Vasuti szállodába. Nem akartam menni, mert hallottam, hogy Aradon sokszor van razzia nők után. Később, egy szombatn megint összejöttem R.-el s ő akkor adott nekem tíz koronát, mert mondtam, hogy láttam a Hunyady-utcában egy kiadó hónapos szobát, hogy azt vegyem ki. Aznap este összeveszttem a barátjómmal s ekkor elhatároztam, hogy a szobát tényleg kivesszem. Elmentem az öreg asszonyhoz és előlegül adtam a tíz koronát. Vasárnap délutánra randevum volt egy cukrászda előtt a fiatalemberrel, meg egy barátjával, de én nem mentem el. Este korán lefeküdtem s reggel nyolckor keltem fel.

Az elnök kérdésére elmondja, hogy Rosentfeldné, akinek 10 jövedelme a szobák kiadása volt, maga a konyhában hált. A konyhától jobbra volt a Hrnicsánovicsné által bérelt szoba, amelybe csak a konyhán keresztül lehetett bejutni, balra két szoba volt külön bejárattal. Hát a két szobát egy önkéntes bérelte.

— Nyolc óra tájban, amikor felebredtem, bejött hozzám az öreg asszony is és megkérdezte, hogy aludtam. Ezután felkeltem, felöltözököttem, tizenegy óra felé felsétáltam a városházáig, aztán a házban lévő Abbásia kávéházból telefonáltam egy ismerősömnek.

Délután aztán, amikor ebéd után iamét haza mentem, bejött hozzám kékimunkájával Rosentfeldné s most már hosszasan eldiskuráltunk. Ő megkérdezte, miért jöttem Aradra s amikor elmondtam neki, hogy nem tetazik nekem Aradon, nem tudok állást sem kapni s amiatt el akarok menni, azt mondta, hogy csak maradjak, ő majd fog segíteni rajtam. Majd nyit egy tejesarnokot, mondotta s ott fog engem alkalmasni én fogom mérni a tejet.

— Mondta, hogy van pénze ahhoz, hogy a tejesarnokot csinálja?

— Csak azt mondta, hogy a legkisebb szobából csinál egy tejkimérést. Elbeszélgetés után, este hét óra felé lementem a korszóra. Egy ismeretlen fiatalember csatlakozott hozzám és figyelmeztetett, hogy a rendőrség nyomoz engem, hogy nagy razzia van a nők után uzaa fognak szupponni. Erre megijedtem, haza mentem és este nyolckor lefeküdtem.

(A gyilkosság.)

Reggel fél négykor felebredtem, megint eszembe jutott, hogy a rendőrség haza fog szupponni és nagyon félttem. Hirtelen elhatároztam, hogy az öreg asszonyt meg fogom gyilkolni, elveszem a pénzét azzal haza fogok utazni. Levettem a divánról a barna terítőt, a törülközőt, levágtam a függöny-zsinórt...

— Minek kellett a törülköző, meg a függönyzsinór?

— Gondoltam, hogy ha védekeznek, akkor a zsinórral összekötöm a kezét, ha pedig kiabál, a törülközővel betömöm a száját.

— Előző este még nem gondolt arra, hogy meg fogja gyilkolni az öreg asszonyt?

— Nem, csak reggel jutott eszembe. Az ajtó nem volt zárva, bementem hozzá, úgy, ahogy voltam, ingben, mezitláb. Még aludt. Bántott nagyon a dolog, de gondoltam, most már nem tehetek mást. Rádobtam a pokrócot az arcára, erre felébredt s kezdett védekezni. Erre megfogtam mind a két kezét...

A legnagyobb nyugodtsággal, s telindulás legkisebb jele nélkül mondja el, mialatt a hallgatóság lélegzetét visszatartva figyel.

— Megfogtam mind a két kezét s jobb lábammal rátértem a kezeire, hogy ne kapálódzuassék. A pokróc alatt a torkához nyaltam s szorítani kezdtem, megfojtottam. Vagy háromnegyed óráig tartottam leszorítva a torkát, vagy egy fél óráig. Akkor láttam már, hogy nem lélegzik többet.

— A kendőt, vagy a zsinórt nem arra használta, hogy megfojtsa velük az öreg asszonyt?

— Nem! Aztán letakartam az öreg asszonyt a pokróccal, tudtam, hogy hol vannak a kulcsai, előkerestem azokat s az önkéntes szobájában kinyitottam a két szekrényt. Nem volt bennük semmi, csak ruha. Előbb kiszedtem egyet-mást, hogy majd magamhoz veszem, de aztán még is ott hagytam. A konyhában állott egy nagy láda, azután azt kutattam ki. Amikor az öreg asszonnyal végestem, az én szobámban felgyújtottam a villanyt s annak a fénye mellett kerestem át a ládát. Egy pléhdobozban találtam 5 darab huss koronást, azt magamhoz vettem s két, vagy három arany láncot, meg kisebb ékezeteket. Az önkéntes szobájában találtam egy kis barna

táskát, abba még betettem néhány darab te-
hérneműt, bepakkoltam mindent, aztán az
öreg asszony fejére még egy párnát tettem,
leterittem az ágyterítővel, aztán felöltöztem.
Két óra hosszáig tartott ez mind. Aztán le-
mentem a Városi kávéházba, ott megreggeliz-
tem s vagy háromnegyed óra hosszáig időztem
ott, amíg a boltokat kezdték kinyitni. Azután
vettem egy pár cipőt, egy pár harisnyát és
egy bluzt, majd elmentem egy ékszerészhez,
mert az egyik láncról hanyzott egy kis karika
s azt megcsináltattam. Azután a cukrászdában
vettem pár darab süteményt, aztán kocsi-
val a vasútra mentem. Körülbelül fél kilenc volt s
több, mint két órát kellett volna várnom a
vonat indulására, ezért bementem az étterembe
s másodszer is megreggeliztem. Közben oda-
jött egy detektív s igazolásra szólított fel.
Előbb azt mondtam, hogy Ligeti kiel a nevem
— mert ezen a néven voltam bejelentve — s
titakozni próbáltam, de aztán a detektív fel-
vitt a városnézést, ahol átkutatták a kis
táskát...

(A síró gyilkos.)

Az elnök ezután megállapítja, hogy a
Hrnosanovicsné által elrabolt penzből mintegy
hatvan korona maradt meg, mert az egyik ke-
reskedő a törvényszékhez visszaküldte azt az
összeget, amellyel neki Hrnosanovicsné as-áru-
ert fizetett azzal, hogy rablót penzt nem akar
megtartani.

— Mit tud felhozni védelmére — kérd.
tőle az elnök — hogy ugyan az őrnya bünt er-
követett?

Hrnosanovicsné nem szól semmit, hanem
előveszi zsebkezdőjét s sírni kezd.

Nők: Ez most nem er semmit!
Akkor kellett volna meggondolni...

A vádlott gőzesösen szokog, de egy szót
sem válaszol.

Nők: Nézze, maga nagyjából ugyanigy
mondta el a dolgot a rendőrségen is, meg a
vizsgálóbíró ur előtt is. Csak egy dologban tér
el vallomása. Először azt mondotta, hogy
már délután elhatározta, amikor a tejsarnok-
ról volt szó, hogy meggyilkolja az öreg
asszonyt.

Hrnosanovicsné újból hangoztatja, hogy
csak reggel támadt a bűnös gondolata s az-
szal magyarázza vallomásának ellentétes voltát,
hogy a vizsgálóbíró és a rendőrtisztviselő már
ugy tették fel hozzá a kérdéseket, hogy
azokban benne volt a felelet.

Az elnök elébe tárja a rendőrség és viz-
gálóbíró előtt tett vallomását, de Hrnoso-
novicsné megmarad főtárgyalási vallomása
mellett.

Tompa Gyula dr. kir. ügyész: Miután a
vádlott a főtárgyalás során tagadja a praeme-
ditációt, kérem tanuként kihallgatni Berecz
főkapitányt, Nyáry László segédtszót, Rédl
János és Kovács József detektiveket, akik előtt
önként bevallotta, hogy már este előkészítette
a gyilkosságot.

A védő ellenszi a tanuk kihallgatását. A
bírószék tanácskozára vonul vissza s ezért az
elnök öt percre felfüggeszti a tárgyalást.

(Menekülés a gyilkosság után.)

Szünet után az elnök kihirdeti, hogy a
törvényszék elrendeli Nyáry László, Rédl János
és Kovács József tanuk kihallgatását s
őket délutánra beidézi. Diószeghy József, a
Hunyady-utca 1. számú ház házmestere
lényegtelen vallomást tesz. A tett elkövetésé-
nek napján valamivel hat óra előtt nyitott
kaput. A vádlott kezében táskával sietve el
akarta hagyni a házat s habár figyelmeztette,
hogy nincs még hat óra, kapupénzt kell ti-

zetni, anélkül, hogy fizetett, vagy választott
volna, elisietett.

Róthmüller Samu né meggyilkolt Rosen-
feld Manóné nővére vette észre a
gyilkosságot. Minden nap fel szokott menni
hatvan éves nővérehez, aki előző nap kérte,
hogy másnap reggel jöjjen fel s segédkezzék
neki az öltözésnél, mert rosszul érzi magát.
Fél nyolckor ment fel, az ágya meg volt vetve,
mintha nem aludt volna benne senki, a lakás
az volt zárva s üres volt.

— Tudtam, hogy a nővérem nem szokott
elmenni hazuról s mindig az utcát sejtetem.
Átkutattam az egész lakást, de hiába. Minden
a legnagyobb rendben volt. Ekkor elkezdtem
az ágyat felbontani s megláttam nővércemet.
Azt hittem alszik s el kezdtem kiabálni, zá-
tam, de hiába. Nagyon megijedtem, felvettem
a házat s haza szaladtam az utcáért. Az alatt
aztán a házról telátonáltak már a rendőr-
ségnek.

Az elnök felszólítására megtekinti a bűn-
jeleket: a rablót tehérneműt, kézimunkákat,
ékszereket s felismeri bennük nővére tulaj-
donait.

Rosenfeld Bella nevelőné, a meggyilkolt
asszony leánya elmondja, hogy két héttel a
tett elkövetése előtt látogatta meg anyját, aki
az ő támogatásából ett s 120 koronát adott
neki. Ez az a pénz, amit Hrnosanovicsné el-
rabolt. A takarékkönyv kisebb összegekről
szól. A rablót holmiban felismeri anyja tulaj-
donait, részben saját kézimunkáit, amelyeket
kelengyéjéhez készített. Kéri a bűnjeleknek sa-
ját részére való kiadását.

R. József tanu vallomástétele előtt — a
tanu adta azt a husz koronát Hrnosanovicsné-
nek, amelyből a szobát bérelte — az elnök
megkérdi az ügyésztől:

— Nem kívánja közérkölcöségi szempont-
ból a hallgatóság kizárását?

Az ügyész nem kíván zárt tárgyalást,
mindamellett a törvényszék elrendeli a hallga-
tóság kizárását.

(Épelméjű a gyilkos asszony.)

Auszterweil László dr. és Posgay István
dr. orvosszakértők olvassák fel a boncjegyző-
könyvet. E szerint a sértett gyengén fejlett,
rosszul táplált, lesoványodott nő volt. Halálát
a légző szervek erőszakos elzárása folytán elő-
állott fulladás okozta.

Auszterweil László dr. a vádlott elméleti
állapotának megfigyelését illetőleg előadja,
hogy a vádlott nyolc évig járt iskolába, jól
tanult, gyors feltűző képességű, tizenhat éves
korában térjhez ment, gyakran szédülései van-
nak. Mérsékeltén fejlett és táplált, koponyája
semmi lényeges eltérést nem mutat, a kinyuj-
tott nyelv némileg remeg, a reflexek meg van-
nak, érzékszervei jól működnek. Bűnét most
már megbánta, kijelenti, hogy maga sem tud-
ja, hogy vetemedhetett a tette. Ismeretkora
korának, foglalkozásának, társadalmi állásának
megfelelő, téveszmékben, hallucinációkban nem
szenved.

Posgay István dr. előadja, hogy a vádlott
szervezete ép és egészséges, a hozzá tett kér-
déseket jól megérti, azokra gyorsan válaszol.
Elég értelmes, mag van az ismeretkora, időre
és helyre nézve jól tájékozott, épelméjű, nem
szenved sem elmebetegségben, sem téveszmék-
ben, sem öntudatlanságban. Akaratának sza-
bad elhatározási képességével bír és birtok-
kor is, amikor tettét elkövette.

(Nem volt husz éves a tettes.)

Kohn Mór főpincér, Pakurár Margit fő-
író és Bartos Léa főpincér jelentésköztelen va-

lomásai után az elnök felolvastatja a helyszíni
szemle jegyzőkönyvét, a Hrnosanovicsné elő-
zetes letartóztatásának első napján felvett or-
vosi látófelvételt, amely szerint a jobb kar felső-
melső felületén, a bal kéz fején és a tarkó tá-
ján hámmorzsolások voltak észlelhetők, ame-
lyek körömmel való karmolás által idéztettek
elő. Felolvassák annak a detektívnek a jelen-
tését, aki az állomáson feltartóztatva Hrn-
osanovicsné, a vizsgálóbírói jegyzőkönyv-
ből a vádlott sérüléseire vonatkozó részt,
a szentendrei polgármester jelentését, a
mely szerint Hrnosanovicsné napi 39 fillér
hadiségelet és 12 fillér lakbérsegelet ka-
pott, összesen tehát napi 51 fillért. Felolvas-
sák Hrnosanovicsné születési bizonyítványát,
amely szerint 1896 május hatodikán született,
pedig mint maga állította, május 17-én. Ez-
után az elnök a tárgyalást félbeszakítja s foly-
tatását délután 4 órára tűzi ki.

(Tanuk az előre megfontolt szándékról.)

A bíróság délután 4 órakor folytatta a tár-
gyalást. A tárgyalás megnyitása után a bíró-
ság Nyáry László rendőrtisztet, Rédl János
és Kovács József detektiveket hallgatta ki. Az
elnök mindháromhoz az iránt tett fel kérdést,
hogy a vádlott eltogatása után, hogyan vallott:
mikor határozta el a gyilkosságot.

A tanuk, akik jelen voltak a kihallgatá-
son, elmondják, hogy Hrnosanovicsné ugy
vallott Beretz Ferenc rendőrkapitány, a bűn-
ügyi osztály főnöke előtt is és a helyszíni
szemle alkalmával is, hogy akkor határozta
el a gyilkosságot, amikor még délután az
öreg asszony azt beszélte neki, hogy tej-
osarnokot fognak nyitni. Azt is vallotta még
a vádlott, hogy aznap este készítette el terve
végrehajtásához a törülközőt és a függöny-
asztinórt. A bíróság a vallomás után mind a
három tanut megesketi és ezzel a bizonyítási
eljárást a bíróság befejezettnek tekinti.

(Az ügyész és a védő kérdései.)

Ezután Tompa Gyula királyi ügyész be-
terjeszti a vádatóság kérdéseit. Az első tény-
kérdés a gyilkosságra, a második rablás bűn-
tettére vonatkozik.

Az ügyész által javasolt két jogkérdés a
következő:

— Hrnosanovics Istvánné szül. Pauló
Etel vádlott az I. csoport 1. ténykérdésben le-
írt tetteivel öv. Rosenfeld Manóné szül. Bá-
rány Annát előre megfontolt szándékból ölte-
meg? Igen, vagy nem?

2. Jogkérdés. Hrnosanovics Istvánné szül.
Pauló Etel vádlott a II. csoport 1. tényké-
rdésben körülírt eseteleményével idegen ingó
dolgot öv. Rosenfeld Manóné sértett birtoká-
ból, az ennek személye ellen alkalmazott erő-
szakkal azon célból vette-e el, hogy azt jog-
talanul eltulajdonítsa? Igen, vagy nem?

A védő kéri a szándékos emberölésre
vonatkozó kérdéseket feltenni.

Az elnök ezek után a tárgyalást felfüg-
glesztette és a kérdések megszövegezése miatt
a tárgyalás folytatását holnap reggel kilenc
óra tüzte ki.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — 151

Mégis parcellázzák a szemlaki kincstári birtokot.

(Elfogadta a kultuszminiszter a parcellázók utóajánlatát. — Negy aradmegyei község örömjenepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

Az Aradi Közlöny már több ízben írt arról, hogy a magyar vallásalapnak Szemlák község határában levő 3783 holdas földbirtokán, amely a gróf Hadik család birtoka volt, a bérleti szerződés és év folyamán lejár.

A birtok eddig évek hosszú során át mindig nagy parcellákban volt bérbé adva, legtöbbször bérlői Istvánffy Béla, Szemző Soma és társai, Friedmann Gyula és utj. Mihály Adolt voltak. A birtok elsőrangú minőségű szántóföld, melynek minőségét csak javította az az okos és halterjes gazdálkodás, amelyet a bérlőknek a szerződés értelmében a birtokon folytatniok kellett.

Természetes, hogy ez a nagy közalapítványi birtok, mely jövedelmezőségeivel, a talaj kitűnő minőségével, kiváló vízmentes fekvésénél fogva állandóan magára irányította a földre vágycsökő kisbirtokos gazdák között könnyen érthető vágyakozását, a bérleti idő lejártával neves vetélkedés tárgya volt.

A bérlet lejáratának közeledtével újból mozogni kezdtek a szomszédos községek gazdái és különösen az amerikai kivándorlás által jelentékenyen megritkított Szemlák és Németpereg községek lakossága köréből indult meg elemi erővel a földhözjárás által táplált mozgalom. Hírhíres kiindulási pontja volt e mozgalomnak az Amerikából érkezett levelek ama tömege, amelyeket az oda kivándorolt és haza jönni nem tudó szemlakai irtak itthon maradt rokonaiuknak. E levelekben a kivándorolt szemlakai kijelentették, hogy megtakarított pénzükkal a háború után haza jönnek, ha a közalapítványi pusztát a népnek bérbé adják. Nagyon sok család jelezte ezt a szándékát és egy élmes, agilis szemlakai gazda, Baróti József e leveleket összegyűjtötte és beküldötte a Temesvároth megjelenő Landbote-nak. A levelek itt Kraushaar Károlynak, a Parcellázó és Földbérleti Bank r.-t. vezérigazgatójának, és a Landbote szerkesztőjének kezébe jutottak, aki nyomban felismerve a helyzet szociális fontosságát, memorandummal fordult Tisza István gróf miniszterelnökhöz és Herzeg Ferenchez, a szemlakai képviselőjéhez.

Az ügy most már a legjobb kezébe került. Kraushaar Károly megbízást kapott, hogy az ügyet behatóan foglalkozzék.

Idközben, amióta a birtok fennáll, kiírják a birtok bérbéadására a márt irásbeli versenytárgyalást. A versenytárgyaláson Kraushaar bankja is részt vett, de ajánlata nem volt a legjobb. Baross Ferenc dr. főispán is közbelépett most abban az irányban, hogy a bérlet a kisgazdáknak jusson és így történt, hogy Kraushaar Károlyt utóajánlat megtételére szólította fel a kultuszminisztérium. Az utóajánlatot a minisztérium elfogadta és a bérletet valamennyi birtoktagra a temesvári parcellázó bankra ruházta bizonyos kikötések mellett. Ilyen kikötések, hogy az albérletben kizárólag Szemlák, Németpereg, Kisperereg, Magyarpécska és Opécska községek kisbirtokosai vehetnek részt, továbbá a bank bizonyos kezelési költségeken túlmenő hasznót nem biztosíthat; az albérleti parcellák 32 katasztrális holdnál nagyobbak nem lehetnek;

az albérletek kiosztásánál ügyelni kell arra, hogy első sorban a hadba vonultak és az Amerikából visszatérni szándékozó kivándorlók kapjanak bérletet; arra kell törekedni, hogy mentői több család kapjon bérletet és végül, hogy a földre legjobban ráutalt Szemlák községnek 1500, Németperegnek 800, Kispereregnek 500, a két Pécskának pedig 900 hold jusson.

Mind e feltételeket azon az értekezleten állapították meg, melyet a múlt hét szombatjára hívtak össze Aradra Baross Ferenc dr. főispán. Ez értekezleten részt vettek a főispán elnökségével Schull József főjegyző, Vasarnelyi József és Ipolyi Keller Ivan a vármegyei gazdasági egyesület részéről, Kraushaar Károly bankigazgató, a járási főszolgabíró, az érdekelt községek jegyzői és az albérlők megbízottjai.

Az értekezlet elhatározásainak végrehajtása céljából Kraushaar Károly pünkösd első és második napján beutazta az öt községet és ott a gazdák között az arányt a községek birtalmi adatainak meghallgatásával megállapította és a sorrendet megejtette.

Alig lehet leírni azt az örömet és meglepetést, amelyet ez az eredmény a gazdák körében kiváltott. Hírhíres meglepetés, hogy a föld kiosztásánál a nagyobb gazdák, a mint az értekezlet és a főispán intéseiről értesültek, a földvárjárásról onként állítottak és első sorban azokat engedték földhöz járni, akiknek csak 2—4 és 8—10 holdnyi földbirtokuk van.

Minden községből lelkesült hangú és hálaletű udvozáló tavrakat intéztek Tisza István gróf miniszterelnöknek, Jankovics Béla kultuszminiszternek, Herzeg Ferenc képviselőnek és Baross Ferenc dr. főispánhoz.

Mint a háborús konjunktúra egyik sajátosságát említyük meg, hogy a bérlők személyváltos folyamán tulajdonképpen a régi bérlők jutottak a legkedvezőbb helyzetbe, mert a nagyszámú és dekéárakkal is nagy értékű felszerelés és állatállomány értékesítése után hirtelen nagyszámú konjunkturális haszonhoz jutnak, olyannak, a melyet egy további tíz éves bérlet semmi esetre sem hozott volna meg. Jellegzetes az egyik régi bérlet esete, aki közvetlenül a háború kitörése előtt vette át Város Henrik volt bérletől a bérletet. Hisz a bérlet a körülből 150.000 korona értékű állatállományt annak idején, a háború előtt a lovak kivételével, kilogrammonként 64 fillérrel vette át és most átlag 4—5 koronával tudja értékesíteni, ami körülből 3—400.000 konjunkturális haszonhoz vezet meg. A régi bérlők egy része értékesítésük szermet másutt szerzett bérletet.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tabori előfizetőinket, akiknek a tabori postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tabori postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be. H. H. H. H. H. H. H. H. H.

Teljesíti a tanács a Marta kérését.

(Mit tárgyal a hoinapi közgyűlés.)

az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 13.

Arad város tanácsa ma Kintzig János főispán elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a hoinap tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozatán szereplő ügyekkel. A tanács egységesen foglalt állást a város életében rendkívül nagy jelentőségű esemény, a Marta-gyar nagyarányú fejlesztésének ügyében. A tanács is érzi ennek a kérdésnek horderejét, amely mintegy próbaköve annak a problémának, miként akarják a városok a háború tanúságát gyümölcsösíteni. A jövő az ipari fejlődés ujára lépő városoké. Az ipar az élet, amely az állam biztonságának tamasztékát, magát a hadsereget teszi harcoképessé. Mar ez a háború a gépek háborúja, mennyivel inkább az lesz az eljövendő béke.

A tanács magaévá tette egész terjedelmében a gyaratapítási bizottság javaslatát és az Aradi Közlönyben részletesen ismertetett feltételek mellett proponálja a Marta által kért terület átengedését.

A háború reitention megnehezített természeti viszonyai a város pénztárát igen érzékeny kiadásokkal terhelték már eddig is. De most úgy látszik, kulminál a krízis. Valamennyi szerződéses vállalkozó olyan horribilis áremelését kér, hogy a tanács jobbnak látja a szerződések felmondását. Útunk József másoló peruanul negyven százalékos felárért folyamodik. A tanács kiengedi az obligóból. A Bloch H. és fia cég egyik tulajdonosa, ösvégy Bloch Henrikné bejelenté, hogy nem tudja üzletét vezetni, mert tiai katonák és ő nem tudja beszerezni az árut, mert ahhoz ő nem ért és nem tud személyesen a bevásárlás után járni. A cég termere a város már eddig is eszközölt másutt megrendeléseket és körülből 425 koronával termerte meg a számláját. A városnak nem célja, hogy egy régi üzlettel teljesen tonkre legyen, ezért a tanács levette az ügyet a napirendről, hogy azt utóbban előkészítve, a varnáló karosodást kihasználva, vigye a közgyűlés elé.

Áremelését kér a Katolikus Házasszonyok Egyesülete is a városi árvaház árváinak elnevezéséért, segélyt, izetes emelést kér sok-sok városi alkalmazott és a tanács valamennyi kérés teljesítését javasolja a közgyűlésnek.

A háború elesett hősei iránt óhajta leírni kegyeletét a város azzal, hogy a Kossuth Lajos asszisztencia kerelmére már most kimondotta, hogy az elesettek neveit megőrző emléktáblát a kultúrpalota külső bejárati falán helyezi el. A tanács Kovács Vince kirturatanácsnokot küldte ki az emlékbizottságba azzal, hogy az elhelyezés előtt a tervek bemutalándók a városnak.

Az élő hőök ügyét is szolgálja a hoinapi közgyűlés, amennyiben pártolja Miskolcnak azt a tervét, amelyben a már öt év előtt bevonult és még mindig ténylegesen szolgáló katonák családjai részére háusegélyt kér.

A Maria kongregáció azt kéri, hogy két hadiárva javára teli alapítvány kezelését vegye át a város. A tanács a nemesszándóknak kérelmet teljesítését pártolja.

Orosz betörés Románia területére.

(A Pruth-part védelme. — Nők az orosz fronton.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 13.

A Jassyban megjelenő „Opinia” szerint a román kormány elhatározta, hogy a Pruth-partját harminc kilométernyire az orosz határtól hadikőrátnak nyilvánítja ki.

Bukarest. Miután már tegnapelőtt körülbelül negyven orosz lovas román területre hatolt be és ott letegyvereztek, tegnap ejzel ismét egy orosz osztag hatolt át a Pruthon Romániába. A Botosaniban levő román csapatok azt az utasítást kapták, hogy az oroszokat tegyverek letevésére szöntsák fel és ha követelésük hiábavaló lenne, kényszerítsék a behatolt csapatokat a letegyverezésre. A román kormány a bukaresti orosz követnek lépéseket tett a határsértés ügyében és utasította a petervari román követet, hogy Sassanow külügyminiszternél is energikus ovast tegyen. — A román kormány lapja a Viitorul azt írja, hogy a Pruth mögött álló orosz csapatok parancsnoka kijelentette, hogy nem tud semmit oroszoknak román területre lépéséről, de mindent megtesz, hogy az esetleg elkövetett tevédséget helyrehozza. Újabb hírek szerint különben Mamornica környékét a megszálló orosz csapatok újbol kiürítették. Bratianu minisztereinek, aki talusi birtokan tartzkodott, auton Bukarestbe utazott, ahol minisztertanácsot hívott össze az orosz betörés ügyében. A minisztertanács permanens. Ferdinánd román király is megszakította duai útját és a fővárosba siet.

Orosz nők frontszolgálatára.

Bukarest. Tulceából jelentik a bukaresti lapoknak: A besszarábiai katonai parancsnok hirdetményben tette közzé, hogy orosz nőket szerződött havi negyvenöt rubel fizetéssel a fronton teljesítendő különféle munkálatokra. A „Bulgaria” gőzhajon Ismailból Reni felé hatszáz orosz nő indult el, akiket Besszarábia északi partjára szállítanak.

Francia követből román bankigazgató.

Bukarest. Teljes határozottsággal beszélnek, hogy a kormánya által visszahívott francia követ, Blondel nem tér vissza többé hazájába, hanem mint a francia—román bank bukaresti igazgatója végleg megtelepszik a román fővárosban.

A bolgár—román határ elzárása.

Bukarest. A bukaresti lapoknak jelentik Giurgiuból: Csütörtökön délelőtt kilenc órákor a ruszcsuki kikötő katonai parancsnoka és Ruszcsuk város rendőrifőnöke megjelentek Padeanu román konzulnál, valamint a román hajózási ügynökségnél és közölték, hogy máától kezdve Bul-

gária és Románia között a határt úgy az utasokra, mint mindentéle árura vonatkozólag elzárta.

A határelzárás híre Giurgiuban nagy meglepetést idézett elő. A határelzárásra vonatkozólag különféle hírek vannak elterjedve. Egyik verzió szerint a bolgár hatóságok ezen intézkedése 5—6 napnál nem tart tovább.

Alhírek görög forradalomról.

Bukarest. Ma reggel megjelent bukaresti lapok jelentik: Pénteken este az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Görögországban kiütött a forradalom, Konstantin királyt megfosztották a trónjától és Venizeloszt köztársasági elnökke választották meg. Egy másik verzió szerint Venizelos csakis egy provizorius kormány elnökséget vállalt el és királyja György herceget, a volt király testvérét kiáltották ki, aki a négyesszövetséggel való megegyezésnek a híve. Az előzőekben a hivatalos „Agentia Romana” az alábbi információkat adta ki: A Görögországban kiütött forradalomról elterjedt híre vonatkozólag a görög királyi követség közli, hogy sem a görög követség, sem a román kormány nem kaptak értesítést arról. Az egész hír csak koholmány.

Orosz lovasság

előre törése.

(Az északkeleti harcok tovább tartanak.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 13.

A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Ma tegnap jelentették, hogy csapataink egyes szakaszokon az ellenséggel megszüntették az érintkezést. Ennek természetes következménye az volt, hogy az ellenséges támadó oszlopok lovassága a kiürített területre bevonult. Horodenkában, Sniatynba és Csernovictól északra Szadagórába benyomult az ellenség lovassága. Wolyniában is néhány orosz lovassági csapatrészt előnyomult és pedig Lucktól nyugatra. Az összes itt megnevezett pontokon, kevés kivétellel, csakis ellenséges lovas csapatokról van szó, melyek természetesen minden fáradság nélkül a csapataink által kiürített területre nyomultak előre. A többi támadási kísérletet mind visszautasítottuk. Tarnopoltól északnyugatra a harcok tovább tartanak.

Koppenhága. Archangelskben jelentős összevonások folynak, nagyobbára a finn csapatokat szállítják ide. Híre jár annak, hogy Oroszország csapatokat fog szállítani Anglián keresztül Franciaországba és azt is beszélnek, hogy Kitchener utazása is ezekkel a csapat-szállításokkal volt összefüggésben.

Rotterdam. Az Havas ügynökség szerint az archangelsk—pé-

tervári vasutvonal még e hó folyamán elkészül. A vasutvonal építésén több mint 15000 munkás dolgozik. Archangelsk és Amerika között új hajóösszeköttetést létesítenek.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelenti a Távirati Iroda: Az oroszok a semleges külföldön azt híresztelik, hogy a lengyel légio megszűnését és fogdába esett. És a híresztelés aaptalan: a lengyel légio ma is vitézül harcol és nem szenvedett veszteségeket.

Varjassy Lajos polgármester és az Acsev.

(Jelentés a személyesen meggyőződött tevédséről.)

Az aradi közlöny távirati híre.

Arad, június 13.

Arad város polgármesterének, tisztelettel és nagyrabecsüléssel övezett személyének egyik erőssége az volt, hogy egyenes és őszinte egyéniség, akinek gerincét még nem látta meghajlítani seki. Ha arról van szó, hogy a városnak egy tülérjet megmentse, akkor harcba száll a törvényhatósággal, de harcba száll mindennel, a ki őt tördel. Varjassy Lajos azonban van olyan ur, mert független és le nem köteleztje senkinek, hogy az esetben, ha téves inormáció alapján alkotott magának véleménye, akkor ezt nyiltan és őszintén megmondja, mint mindig, amikor véleményt kell nyilvánítania.

Ennek a lelki emelkedettségnek adja tanácsát a polgármester havi jelentése, amelyet ma Angel Istvan dr. a tanácsnak Kintzig János főispán elnöklésével tartott ülésén mutatott be. A polgármester beszámoló a holnap tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek az elmúlt hónap nevezetesebb közigazgatási eseményeiről és megemlékezik arról is, hogy a közgyűlés a repülő téren építendő lovasut miatt feliratot intézett a hadügyminiszerhez. Ismeretes, hogy a katonai hatóság meglepésszerűen tudatta a várossal, hogy a teherszállítást az eredeti megbeszéléstől eltérően óhajtja megoldani, még pedig nem a várossal, hanem az Acsev-vel karöltve és hogy emiatt a tanácsban az a nézet alakult ki, mintha a vasut a város megerősítésével szerénye volna meg az üzletet. Fábry Sándor dr. vezérigazgató felszólalása elosztotta még az árnyékát is ennek a gondolatnak és meggyőzte a törvényhatóságot arról, hogy az Acsev soha egy lépést sem tett az üzletkörébe tartozó vállalkozásért, hanem hogy az iniciatíva a katonai építési vezetőség részéről történt. A tanács tévedését természetesen a törvényhatóság egy pillanatig sem tette magáévá, mert Fábry dr. kijelentése meggyőzték a közgyűlést arról, hogy a katonai hatóság volt az, amely a megoldásnak új módiát keresve, mulasztotta el a változásról a várost értesíteni. Az Acsev, a mely annyiszor adta tanujelét annak, hogy soha olyan lépést nem tett, amely a város érdekeit keresztázná, és alkalommal, noha működési körébe tartozó üzletről van szó, addig az ideig még csak nem is tárgyalt a repülőter-építés vezetőségével.

A polgármester jelentést tess a közgyűlésnek a vasut építés érdekében tett lépéseiről és azt mondja, hogy a repülőterhez tartó vasut kiépítése ügyében a nagyméltóságú országos kir. hadügyminiszter urhoz a felterjesztést a közgyűlés után azonnal elküldette, honnan az ideig döntés nem érkezett be. Egyben pe-

H I R E K. LEGUJABB.

Ejzel 3 órakor érkezett
telefonjelentés.

Budapest. A Pester Lloyd jelenti Czernowitzból: A Czernowitzer Allgemeine Zeitung írja: Bukovina fővárosa ismét történelmi napokat él át. Vonatok osztrák, magyar és orosz sebesütekkel tolyton jönnek-mennek a pályaudvaron. A hangulat kitűnő. A frontra utazó katonák az életről a vonatokon Ausztria-Magyarország minden nyelven enekelnek. Tegnap óta aranylagos nyugalmat uralkodik, miután az oroszok harottaik eltemetéseivel vannak elfoglalva. Az oroszok a beszarabiai szakaszon több mint nyolcszáz agyu, ezenkívül számos új konstrukciójú aknavető tetett rendelkeznek. A mergetett gáztamadások által előkészített rohamokat francia tisztek vezetik.

Budapest. A Pester Lloyd jelenti a déli frontról: Amint azt Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár beszédében jelezte, most már kétségtelen megállapítást nyert, hogy az olasz hadvezetőség ép arra az időre, amikor offenzívánk megindult, szintén nagy támadást készített elő. Számos parancsból és más okiratból, amelyeket megtaláltunk, továbbá a foglyok vallomásából kiderül ez. Az olaszok egy időben akartak erőlyes támadást indítani az Isonzó, Karinthia s a Puster völgy ellen. A támadások fő célja Trient elfoglalása lett volna.

Amsterdam. Londonból jelentik: A közönség érdeklődését teljesen lefoglalja az a kérdés, hogy Kitchener lordnak ki lesz az utóda. A pártok éles küzdelemben állanak egymással s ezt a küzdelmet a lapok is visszatükröztetik. A Northcliffe sajtó és az összes extrém-irányú lapok Milner lord érdekében fejtenek ki agitációt, aki na a hadügyminiszteri székbe jutna, döntőleg megerősítene a legszélsőbb harcias pártot. A mérsékelt politikusok ellene foglalnak állást s így a kabinet legtöbb tagja is. Lloyd George, akit mindenki a legszivesebben látna Kitchener miniszteri székében, nem akarja vállalni Kitchener örökét és lord Derbyt ajánlja.

Napiparancsban bucsuztatják Tullits századost.

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 13.

Akiknek az aradi háziereg aradi parancsnokságánál a háború alatt dolguk akad, biztonnal emlékeznek egy dala, sápadtarcu kapitányra, aki fekete kendőbe kötött béna bal-karral intézte a pótzászlóalj parancsnok adjuvánsának teendőit: Tullits László századosra. A háború elején, mind ifjú férfi, a háziereg egykori parancsnokának Barbini vezérőrnagynak bájos leányától bucsuzva ment a harctérré, ott orosz golyó súlyos sebet ütött karján és hosszú ideig távollartotta őt a harcok mezejétől. Teljes felgyógyulását be sem várva, Tullits százados önként jelentkezett a harctérré és miután az ezredparancsnokság távirati engedélyét megkapta, egyedül kelt utra. — Távozása alkalmából

Kiemm ezredes, a pótzászlóalj parancsnoka meleg szavakkal emlékezett meg pünkösdi napi parancsában a kiváló tisztről:

— Tullits százados 1915 márciusában súlyos sebéből alig felgyógyultan vette át a pótzászlóalj segédtiszti teendőit és több mint tizenöt havi fáradhatatlan tevékenységével valóban nagy szolgálatokat tett az ezrednek. Bárha elegendő segéderő nem áll rendelkezésére Tullits százados saját személyét alárendelve a közérdeknek, lankadatlan buzgalommal és kiváló hozzáértéssel meglepően rövid idő alatt a mostani fennakadás nélküli működésre képesé tette a pótzászlóalj-parancsnokság sokirányú szervezetét. A számos menetformáció (menetzászlóalj, géplegyverosztag-kiegészítések, felváltó szállítmányok) kézszenítésbe helyezésénél és kiképzésénél a szolgálat hasznára taradhatatlanul tevékenykedett Tullits százados, aki egyúttal szeretetreméltóan gondoskodott a pótzászlóalj minden egyes emberéről és példás bajtársi érzéssel a szó szoros értelmében parancsnokai és a tisztikar között összekötő kapcsolat volt.

Az ezred javára mint pótzászlóalj-segédtiszt által kimerülhetetlen kötelességtudással és önzetlen önfeláldozással teljesített kiváló szolgálataiért Tullits László századosnak a pótzászlóalj-parancsnokság köszönetét és legteljesebb elismerését fejezem ki a legmagasabb szolgálat nevében.

A pótzászlóalj tisztikarának szívből fakadó szerencse-kívánsága kísérelje ezt a kiváló katonát a harctérré önként vállal utjában.

— **Kintzig János főispán ménésének diadala.** Arad város főispánja Kintzig János nemcsak kiváló gazda, aki birtokán mintaszerű gazdaságot vezet, hanem passzionátus lótenyésztő is, akinek Tövisgyházán gyönyörű ménese van. Néhány év előtt részben *Minar* Lajos százados színeiben, részint Tövisgyházi ménés néven futtatott is a főispán és lovai az alagi és más magyarországi pályákon nem egy szép diadalt arattak. A versenyistállót nemrég feladta Kintzig János, hogy annál jobban foglalkozhasson ménésével, amelynek pompás telivér csikóit szívesen vásárolják a monarchia versenyistálló tulajdonosai. A tövisgyházi ménésből kikerülő csikók közül a legjobb eddig a Szent Gellért nevű két éves pejmen, amely a múlt évi csikóárverésen *Rotschud* Altonz báró tulajdonába került és turf szakértők szerint egyike a legszebb nagyrahivatott versenyparipáknak. Szent Gellért a bécsi derby meetingen igazolta a hozzáfűzött varakozásokat és pünkösdi héttől kiváló ellenfelekkel szemben megnyerte a 20.000 koronás Baltazzi-emlékversenyt.

— **Kitüntetések a házieregben.** A király az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő szolgálata elismerésül Czernohaus Károly 33 gyalogezredbeli századost a hadiéki ményes katonai érdemkereszt harmadik osztályával, Bőjthe Pál 33 gyalogezredbeli századost és az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő és önfeláldozó szolgálata elismerésül Jankó Béla 33 gyalogezredbeli ezredorvost a signum laudis-sal tüntette ki.

— **Eljegyzés.** Szende Vilmos intéző leányát, Erzsikét Szentotornyáról (Békésmegye) eljegyezte Szekulesz Ignác kiskirályági uradalmi intéző.

dig meg egyzem — írja jelentésében — miszerint személyesen győződtem meg arról, hogy ezen vasut építése ügyében a kezdeményező lépések a cs. és kir. katonai repülőosztag építészeti csapatjától, nem pedig az Arad-Osanádi Egyesült Vasutaktól indultak ki.

Ez a nyílt beismerése a téves felfogásnak méltó Arad város polgármesteréhez, aki soha olyasmit nem tesz, vagy nem mond, aminek nyíltan urát ne adhatná. Annál tiszteletreméltóbb ez a férfias megnyilatkozás, mert önkéntes elhatározása volt a polgármesternek, hogy ezt az elégtételt az európai hírű vasut kiváló vezérigazgatójának megadja.

Otthagytá a nép a papot.

(A gyulavarsándi merénylet következményei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 13.

Nem mindennapi eset történt tegnap, pünkösdi másodnapján, az aradmegyei Gyulavarsánd községben. Az eset főszereplője ismét Sztáry Gusztáv, a község 60 esztendőes róm. kath. plébánosa, aki ellen tudvalólag néhány héttel ezelőtt kínos mérenylet követett el Ondrader Róza gyulavarsándi, 40 év körüli varrónő. Mint megírjuk, Ondrader Róza marólugot öntött a szentéletű plébános arcába azzal a bevalított szándékkal, hogy az isten jámbor szolgáját megvakítsa. Sztáry Gusztávnak azonban olyan nagy szélű kalapja van, hogy az felfogta a maró folyadékot és a szemvilága így megmaradt.

A merénylő leányt a csendőrség szabadon engedte és most is a faluban lakik. Tegnap délelőtt meg is jelent a pünkösdi istentiszteleten, a merénylet óta először és buzgón imádkozott. A plébános természetesen észrevette merénylőjét és a jelenléte módtalanul feligazgatta. A templomban lévő egyik községi rendőrt magához citálta és kenetteljes szavakkal magyarázta neki:

— Fiam, istennek tetsző dolgot művelsz, ha az Ondrader leányt, aki életemre tört, eltávolítod a templomból.

— Megteszem szent atyám.

A rendőr felszólította a merénylőt, hogy hagyja el a templomot. Ekkor azonban váratlan jelenet történt. Előállott a falu egyik legtekintélyesebb polgára, aki kijelentette, hogy a templomban mindenkinek joga van imádkozni, tehát Ondrader Rózát nem szabad eltávolítani.

— Ha azonban — mondta az illető — mégis kivézetnék a leányt, akkor az egész nép kivonul a templomból.

Mivel a rendőr a kapott parancs értelmében a leányt eltávolította a templomból, a nép vele együtt kivonult az utcára és az istenháza előtt izgatottan várta a plébánost. A hívők olyasféle kijelentéseket tettek, hogy majd megmondják a véleményüket a papjuknak, ha a templomból közjük megy. A plébános azonban nem volt kíváncsi a nép újabb véleménynyilvánítására, hanem a hátsó kis ajtón észrevétlenül elhagyta a templomot.

A szokatlan esetnek különben még tolytatása lesz.

— **Francia háborús nyereségek megadóztatása.** Koppenagaból jelentik: A francia kamara elhatározta, hogy új hadiadót vetnek ki, mely szerint az összes hadinyereségnek, amely túl meg öt ezer frankon, annak ötven százalékát vetik ki.

— **Merénylet az angol királyi pár ellen.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A Kölnische Volkszeitung szikratáviró útján arról értesül Hagából, hogy Angolországból mostanában Hollandiába érkező utasok előadása szerint Lloyd George-nak az angol minisztérium miniszternek újabb súlyos gondjai és nehézségei vannak a szükséges minisztériumnyiség előteremtése és gyártása tekintetében. A hármass királyságra kiterjedő minisztérium gyárrendszer számos helyén — a munkások közt veszedelmes tüntetések vannak. A tüntetéseket lehetőleg simán igyekeztek elfojtani, miután azonban mégis sok forrongás nyilvánosságra került, a kormány most már vaskézrel tipor el minden lázongást a minisztérium gyárakban. A legkíméletlenebb eszközök alkalmazása sem akadályozhatta meg, hogy az angol királyi pár ellen épen egy minisztériumgyár látogatásánál követtek el nem sikerült merényletet. György király és Alexandra királynő május tizenharmadikán a slonghi minisztériumgyárat látogatta meg. A gyárban sok belga származású munkás dolgozik. A királyi pár közvetlen közelében — eddig meg nem állapított okból és módon — egy kézigranát robbant fel. Se a robbanás okát, se a tetteseket nem tudták kinyomozni. A királyi pár sértetlen maradt, de a király magánitkára súlyosan megsebesült.

— **Hősi halál.** Tüdős Béla Acsev. főmérnök fia Tüdős Gyula a 33-ik gyalogezred őrnagya, okleveles vegyész mérnök az olasz harctéren szarvelli lövésztől találva halálos sérüléseket szenvedett. Hivatalos értesítés még nem jött a mélyen sújtott szülőkhöz, de Tüdős Gyula egyik önkéntes társa hazaküldötte hősi halálát halt bajtársa iránt, apró homiját.

— **Baross Ferenc dr. főispán betegsége.** Baross Ferenc dr. Aradvarmegye főispánja regébi betegsége gyógyítására Budapestre utazott. A főispánt a városmajori Janos-szanatóriumban fogják kezelni.

— **Halálozás.** Bauer Karoly kereskedelmi tanácsos, aradi szőlőbirtokos vasárnap reggel hetvenkét éves korában hirtelen meghalt. Az öreg urat, aki hosszabb idő óta betegeskedett, vasárnap kora reggel szobájában találták a divány mellett a földön fekve és nyakát lepedő burkolta. Hecnt Arnold dr. t. b. orvos megállapította, hogy halálát szívizomdés okozta. Temetése ma délután ment végbe a Fehérvári útra 5 számú hazárai nagy és szíves részvétel mellett.

Az elhunyt rendkívül nagy műveltségű, sokat utazott és olvasott, szellemes és jó stílusú íróember is volt, aki a kereskedelem több ágai szakértője is művelte. Német folyóiratokban sok aktuális kérdései iránt igen elvont és módon. A háború kitörése óta egészsége romlóan hanyatlott. A harctéren három fia vedte a hazát és az öreg ur boldogan hozta az Aradi Közlöny szerkesztőségébe gyermekeinek a hátról küldött érdekes írásait. Rendkívül leste, tolt Odon annak súlyos megsebesülése miatt az a fia a déli országra szülőhelyét kénytelen volt elhagyni, mintha kieserétek volna az azelőtt minden iránt érdeklődő, magas korú ellenére is élénk öreg urat. Régi

baja, a véredény elmeszesedés lett urrá rajta és vasárnap reggel egy erős roham kioltotta az életét.

— **A Munkás-Otthon estélye a kulturpalotában.** Sikerült estélyt rendezett pünkösd vasárnap az Aradi Munkás-Otthon a kulturpalota dísztermében, amely ez alkalomra egészen megtelt közönséggel és ahol megjelent Kintaig János, Arad város főispánja is. A „Szárnyaskerek” dalkör éneke nyitotta meg a nívós műsort. Nagy hatással volt Bokányi Dezső beszéde, akinek az ünnepi megnyitóját feszült figyelem mellett hallgatta végig a közönség. A műsor többi számai is mind nagy ügyességgel voltak összeállítva és a műkedvelők derekasan kitétek magukért. Lippai Dezső pedig ötletesen konferált. Végül tánc tejezte be a sikerült estét.

— **Adományok.** Dr. Issekutz Lászlóné ravatára szánt koszoru megváltásaké Vas Sándor dr. 20 koronát, és Kóvér Márton 40 koronát, adományoztak az Aradvárosi Vörös Kereszt egyletnek, mely adományokért hálás köszönetet mond Vásárhelyi Janka elnök és Hász Erzsébet alelnök.

— **Arverés a vasuton.** Arad állomásán június hó 21-én délelőtt 9 órakor a következő áruk: zománc vedrek, 2 db tizedes mérleg, fenyő rigliták, sörös hordók, 2 db kovácsolt lemez fognak nyilvánosan, bírósági eljárásán kívül a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés, valamint az azonnali elszállítás kötelezettsége mellett elárvereztetni. Az áruk a venni szándékozók által közvetlenül az árverés előtt a raktár helyiségében megtekinthetők.

— **Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete,** ha emésztése nincsen rendben. Epen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-élesztőt adni, ami által a jövőre nézve magát csak súlyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulságos röpiratokat gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 3a. 8905

— **Felülvizsgáljuk a t. szülők b. figyelmét a Hátszeg r. t. város áll. s. Felső kereskedelmi iskola lapjának** lapunk mai számában megjelent hirdetésére. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatója Balázs Márton készséggel nyújt, ha eziránt megkeresik.

— **Oliver VI. modellű írógépet jó állapotban lévő** vennék. Szíves ajánlatokat „Hegyi” jelige alatt a lapkiadónivatalába kérek. 3023.

— **Értesítés.** Kornis Zsigmond és Márton cég mint a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosa jogosítva van zold előleget adni. Ugyancsak a cég mai naptól kezdve repóét bármily mennyiségben maximális áron vásárol. 2031

— **Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban.** Jó minőségű leher vagy szines férfi ing darabja 7 korona, egy nyuszór kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweiss harisnya 2-50 korona, gyermek patent és cerna harisnyák 1-50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers seiyem ernyő 8 korona. Fischer Nagy Áruháza. 1727

— **Underwood-gépiró és gyorsíró iskola Zitter és Homos cégnél,** topotával szemben. Ugyanott irasmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállalhatók. 4661

— **Seiyem női napernyőkben nagy alkalmi vevők,** legesőbb utolsó fogva. A 6.50 mag a konzult. a Szilvási versenydaru-ban, Szilvási-ter. 2954

— **Gyermek-kocsik, gyermek-székek** csak a Fischer nagyáruházaon 20 koronától 200 koronáig.

— **Kórházak figyelmébe ajánlják spártaipu komótcipő nagy raktárakat legjutányosabb árban, Fleiszig és Hirschfeld nagykereskedők, Arad, Boros Béni-ter 7. sz. 2552.**

Csere gyerekek.

(Az orosz fogoly, a menyecske és a férj)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 13.

Már nem tartozik a nagyobb meglepetések közé, ha a hadiözveg összebarátkozik az orosz fogollyal és a jó viszonynak az elmaradhatatlan eredménye is jelentkezik; de vannak az esetnek új változatai is.

Egy nagyobb aradmegyei községben egy hadvavonult földesgazda felesége is kapott a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére egy tagbaszakadt szőke oroszot. A fogoly csakhamar megkedveltette magát az asszonnyal. Lassan-lassan bizalmas viszony fejlődött közöttük. Ugy éltek, mint férj és feleség. Az asszony több mint 10 hónapja nem kapott hírt az uráról, így azt se tudta éle, avagy fogságba jutott.

A múlt hónapban az asszony egészséges szőke fiúnak adott életet. Az anya boldog volt, az orosz azonban mintha ezen időtől fogva megváltozott volna, nyugtalannak és elégedetlennek látszott. Meg is mondta az asszonynak, hogy felkísmerget tudalásai vannak.

— **Mi lesz, ha az urad haza jön?** — kérdezte a fogoly aggódó hangon.

— **Bizd csak rám, majd elintézem én vele** vigasztalta az asszony.

Egy szép napon csakugyan váratlan vendég jött: a férj. A találkozás nagyon kényeszeredetten történt. A viszonyításból hiányzott az igazi zavartalanosság. A férj egyszerre csak gyereksírásra tülelt.

— **Hát gyerek is van?** — kérdezte.

— **Egy...** Miért nem irt kend olyan sokáig.

— **Hákor lépett be a kapun az orosz fogoly.**

— **Ez meg a fogoly, aki kend helyett a földet munkálja.**

— **Enőt van?**

— **Azt hittem nem jön kend többet vissza...**

A férj és a fogoly sokáig szótlanul bámultak egymásra. A férj végre is odalépett az oroszhoz, megveregette a vállát és így szólt nozzá:

— **Te is ember vagy, mint én.**

— **Mutasd azt a gyereket!** — forogt a feleségéhez.

Az asszony érhetetlenül bámul maga elé. Azt még sem hitte volna, hogy a baj ilyen simán munk el. Meg is kérdezte az urát:

— **Astán mondja ke, hogy nem haragszik érte?**

A férj a gyereket nézve felelte:

— **En is nagytam ott egyet, ahonnan jöttem...**

SPORT.

+ **Pünkösd sport.** Máv. Gépgyári S. K.
— **AMT. 2: 2. AMT. — 1T. 6: 2. (AAC pálya.)** MIAO—AMT 2: 2. (Orvosi pálya.) Pünkösd mindkét napján, impozans szép közönség előtt játszott a két fővárosi csapat az AMT-vel szemben, ez idő szerint sem eselődött az aradi közönség, mivel végig szilárd, élvekes mérkőzésben volt részük. A fővárosi csapatok szép összejáratokkal igyekeztek eredményt elérni, az AMT csapatával szemben, de mint a fenti eredmény bizonyítja, a máv-

kás csapat szép összjátéka a biztos védelme mind megakadályozta, kitűnően oldották meg feladataikat úgy a védelem, mint a csatár sor s így méltó ellenfeleinek bizonyult a pesti csapatoknak. A mérkőzést jól vezette L. nap Steinhubel, Kinizsi Temesvár II. nap Hollós AAC. Az Aradi Munkás Testező Egyesület ez ideig a tisztajövedelemből a rokkant katonák segélyezésére 280 koronát jutott. — Pünkösdi vasárnap Arad másik sporttelepén is volt sikertelt mérkőzés. Az ATE. saját pályáján az Ovártéren a Magyar Atlétikai Club csapatával mérkőzött 2 : 2 eredménnyel. A mérkőzést nagy közönség nézte végig és ünnepelte a válogatott játékosokkal szereplő fővárosi csapatot és a sikerrel játszó aradiakat. Boronkay Gábor, a MAC. kiváló kapusa ez alkalommal játszotta századik mérkőzését, melyet úgy az ATE, mint a MAC meleg ováció keretében ünnepeltek meg. Az ATE egy emléklapkettet és virágcsokrot nyújtott át tisztelete jeléül, ugyancsak virágcsokorral üdvözölte Bodnár Sándort, a magyar válogatott csapat kiváló játékosát. Az ATE lelkes és agilis játéka folytán a második félidő 20-ik percében lövi első gólját és sikerül a játék utolsó percében ki is egyenlitenie. A mindvégig fair és gyönyörű mérkőzést, melyet körülbelül 2000 főnyi közönség nézett végig, Bodnár ATE vezette kifogástalanul. Előzőleg a 33-ik gyalogezred jóképességű csapata aratott megérdemelt győzelmet az ATE L. b. felett, 8 : 2 (2 : 1) arányban. Az Aradi Torna Egyesület vasárnapi ellentele az Oudai Torna Egyesület kitűnő csapata lesz.

Felolvas szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ

Szerda, 1916. június 14-én:

Király Ernő tolléptével:

Bajos ismeretlen.

Operatta 8 felvonásban.

Közdete este fél 9 órákor.

NYILTÉR.

(Az ennsorot alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.)

Csak azoknak a cigaretta-
százoknak, kik egészség-
gükre való tekintetből
szívesen költenek na-
ponta 2-3 fillérrel többet:

Modiano-clubspecialité

szivarkahüvelyek

Drum táskára a hüvelyek
nincsen egy bron. sem szil-
nyomás de minden hüvelyke
buna van víznyomással a
gyáros aláírása:

S. D. Modiano

3 kőnyomásos szórni való papír 10 fillér

Kapható minden jobb tőzsdében.

6804

**Hátszegi Felső Ke-
reskedelmi Iskola.**

Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiú- és lány-
internatus. Egyéves önkéntesség. Állás köve-
títés. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpá-
tok legszebb és legegészségesebb vidékén. 8027

Özv. Bauer Károlyné szül. Hertschka
Viktórin lájdalomtól megtörve tudatja
ugy saját, mint gyermekei és az összes
rokonok nevében, hogy hön szeretett férje,
a jó apa, após, nagypapa, testvér és rokon,
az egész család disze és bússákesége, ki
fáradhatatlan életét munkásságnak s
utolsó leheletéig minden parét családja
boldogításának szentelte

Bauer Károly

kereskedelmi tanácsos, szőlőbirtokos, a
Ferenc József rend lovagja és az arany
érdemkereszt tulajdonosa

folyó hó 11-én, hosszas szenvedés után,
áldásos életének 72-ik s boldog házassá-
gának 40 ik évében jobblétre szanderült.

Istenben boldogult drága halottunk
tetemét folyó hó 13-án délután 5 órákor
a Fábán Gábor-utca 5/a. számú gyász-
házból a családi sírkertben örök nyuga-
lomra helyezték.

Áldás és béke porairal

Arad, 1916. évi június hó 11.

Dunay Lászlóné szül. Bauer Margit, Bauer Géza,
Sándor Petőné szül. Bauer Paula, Bauer O. ö. ö.
Bauer Béla, gyermekei. Özy. Dubeky Parkasné szül.
Bauer Klára, öz. Leipniker Gyuláné szül. Bauer
Barta, Bauer Rudolf, testvérei. Dunay László,
Bauer Gézáné szül. Fried Hona, csikszent-
mihályi Sándor Pető, Bauer Ödönne szül. Berkovits
Róza, Bauer Béláné szül. Hubert Róza, menyei és
vejel. öz. Bauer Mórné szül. Schulhof Matild,
Bauer Rudolfiné szül. Schulhof Camilla, sógoróné.
Dunay György, Dunay Lidike, Sándor Vikt. ifj.
Bauer Károly, Bauer Agnes, unokái. 3024

Használt ólom megvételre kerestetik.

110—1916. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értel-
mében ezennel közhírré teszi, hogy
az aradi kir. járásbírósnak 1915.
évi P. 7092 számú végzése kö-
vetkeztében Dr. Dénes Jakab ügy-
véd által képviselt Gurahonci ta-
karékpénztár javára; 204 korona
s jár. erejéig 1916. évi január
hó 18-ikán fogatosított kielé-
gítési végrehajtás után le- és fe-
lül foglalt és 2780 koronára becsült
következő ingóságok, u. m. 16,
szarvasmarha stb. nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhal-
mágyi kir. járásbírósnak 1916-ik évi
Pk. 84. számú végzése folytán 204
korona tőkekövetelés, ennek 1915.
évi május hó 18. napjától járó 8%
kamatai, 3/4% váltódíj és eddig
összesen 92 korona 65 fillérben
bíróilag már megállapított költsé-
gek erejéig, Peleskefaluán leendő
megtartására 1916. évi június hó
19-ik napjának délelőlt 9 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a
venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t.-c. 107. és 108. §-al értel-
mében készpénzfizetés mellett a
legtöbbet ígérőnek, szükség esetén
becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értel-
mében ezek javára is eirendeltetik.
Kelt Nagyhalmágy, 1916. évi
május hó 20. napján.

Riedl Ákos,

kir. bírósági végrehajtó.

3014

181.—1916. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-c. 102. §-a ér-
telmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. törvényszék-
nek 1912. évi 1645. számú végzése
következtében dr. Dénes Jakab
ügyvéd által képviselt Gurahonci
takarékpénztár javára 168 kor. s
jár. erejéig 1914. évi február hó
5-én fogatosított kielégítési vég-
rehajtás után le- és felül foglalt és
1800 koronára becsült következő
ingóságok, u. m. :szarvasmarva, stb.
nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nalmágyi
kir. járásbírósnak 1916-ik évi Pk.
266. számú végzése folytán 99
kor. 60 fill. tőkekövetelés, ennek
1912. évi február hó 18. napjától
járó 6% kamatai, 3/4% váltódíj és
eddig összesen 104 kor. 70 fillér-
ben bíróilag már megállapított
költségek erejéig, Halmágyucson
leendő megtartására 1916. évi ju-
nius hó 20-ik napjának délutáni 3
órája határidőül kitűzetik és ah-
hoz a venni szándékozók ezennel
oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t.-c. 107. és 108.
§-al értelmében készpénzfizetés
mellett a legtöbbet ígérőnek, szük-
ség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és fe-
lül foglaltatták s azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a
értelmében ezek javára is elren-
deltetik.

Kelt Nagyhalmágy, 1916. évi
május hó 20. napján.

Riedl Ákos,

3009

110—1916. végrh. sz.

960 katasztrális hold prima föld

mind szántó, 30 perenyi távol-
ságra Temesvártól, gazdasági épü-
letekkel felszerelve :: :: ::

haláleset miatt eladó.

2994

Értekezni lehet

BIENENSTOK LIPÓTNÁL

Csermő.

Telefonszám 9.

110—1916. végrh. sz.

Legjobb minőségű

**ó- és ujszilvórium, seprő, törköly-
barack- és egyéb gyümölcs-pálinka**

100 literen felüli mennyiségben a legelőnyösebben az

Erdélyi Egyesült Kereskedelmi R.-T.-nál

Déván szerezhető be.

2917

Kivánatra megmintázott árajánlattal szolgálunk.

150—1916. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1913. évi 1051. számú végzése következtében dr. Dénes Jakab ügyvéd által képviselt Gurahonci tktár javára 95 kor. s jár. erejéig 1914. évi február hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nyalmagyi kir. bíróság 1916. évi Pk. 256 sz. végzése folytán 95 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi június hó 23. napjától járó 6% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 66 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Halmagyicsucson leendő megtartására 1916. évi június hó 20-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagyhalmágyon, 1916. évi május hó 20. napján.

Riedl Akos,
kir. bír. végrehajtó.

3006

109—1914. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a körösbükényi kir. járásbírósnak 1915. évi P. 1198 számú végzése következtében a Gurahonci takarékpénztár javára 1810 korona s járulékal erejéig 1915. évi december 31-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3220 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 16, szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 8. sz. végzése folytán 1810 kor. tőkekövetelés, ennek 1915. évi április hó 13. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 221 kor 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ácsfárván leendő megtartására 1916. évi június hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Nagyhalmágy, 1916. évi május hó 20. napján.

Riedl Akos,
kir. bír. végrehajtó.

3003

Hirdetmény.

Közzhírré tétetik, hogy az idegen helyen lakó magyarádi szőlőbirtokosok kékköve június hó 15-én a község házában osztatik ki.

Magyarádon, 1916. évi június hó 10-én.

3013

Magyarád község előjárósága.

Fehér és fekete Vászon czipők

minden nagyságban,
nagy választékban

CIPÖTŐZSDE

Andrássy-ut 22. :: Telefon 10—44.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. H-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szájpaddás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díjazás mellett készíttetnek. Becses partifogását kérve tisztelettel **Mohr Jeanetta, vizsg. fogtechnikusnő.** Rendelő órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. Vidéklek 24 órán belül kielégíttetnek. 1271

114—1916. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1915. évi P. 7248. sz. végzése következtében Dr. Dénes Jakab ügyvéd által képviselt Gurahonci takarékpénztár javára, 180 korona s jár. erejéig 1915. évi december hó 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2100 koronára becsült következő ingóságok u. m. szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 3488. sz. végzése folytán 180 kor. tőkekövetelés ennek 1914. évi május hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 98 kor. 75 fill-erben bíróság már megállapított költségek erejéig Halmagyicsucson leendő megtartására 1916. évi június hó 20-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmágy, 1916. évi május hó 20. napján.

Riedl Akos,
kir. bír. végrehajtó.

3007

127—1916. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1912. évi 16521. számú végzése következtében dr. Dénes Jakab ügyvéd által képviselt Gurahonci takarékpénztár javára 400 K s jár. erejéig 1914. évi február hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1590 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 265. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi március hó 8. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 124 kor. 45 fill-erben bíróság már megállapított költségek erejéig Halmagyicsucson leendő megtartására 1916. évi június hó 20-ik napjának délutáni 3 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagyhalmágy, 1916. évi május hó 20. napján.

Riedl Akos,
kir. bír. végrehajtó.

3010

Rum—likőr

essenciák és compositiókban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad.
Telefon 592, szám.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszenc kapható.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszenc kapható.

Gépolaj, Hengerolaj, Gépzsir, Firmeisz,

641

Sózott hal

Köles kása, Szalonna, Házi szappan

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

„Első lépés”
jeligére levél van a kiadóban. 3003

„Arva”
Levél van a kiadóhivatalban. 3004

Melyik
kedves urfi leányka volna hajlandó levelezni, későbbi ismeretség reményében, távollevő fiatallamborral. Leveleket „Távollevő 2.” jeligére a kiadóba kéz. 3020

OKTATÁS.

Serieusen
franz. und deutschen Unterricht erteilt ertheilt junge Dame. Simonyi-utca 1. ajtó 8. 3021

ALKALMAZÁST KERES.

Vizsgázott gépész
javítást és eséplést elvállal, vidéken is. Ertekezni lehet Vargassay Lajos-utca 181. sz. alatt. 3025

Boksa Péter
könyves vállalkozó elvállal javítást, meszelést, nedves falak rendbehozását. Sparhsrdot kenyérsütéshez igazít Mihály-utca 64. sz. 3019

Intelligentes
deutsches Fräulein die auch im Klavierspielen Unterricht erteilt, sucht Stelle als Erzieherin zu 1—2 Kindern. Adresse in der Administration. 2947

Irodista
több évi gyakorlattal alkalmazást keres. „Irodista” jeligére a kiadóhivatalban. 2983

ALKALMAZÁST NYER.

Egy szerény igényű
jobb leány, június 15-re szoba-leányként felvétetik Perényi-u. 11. 3016

Aradmegye
Seprő községben, 4 járatu gősmalom részére, 10 részre moirár keresztetik július 1-re. Cím: Weiss László, Seprős. 3018

Irodista
ki a gép-, és lehetőleg a gyorsírásban jártas, felvétetik Kornis Zsigmond és Márton cégnél, Boros Bent-tér 21. 3028

Gyakornok
4 középiskola végzettséggel, felvétetik Vass József takereskedőnél, Ujarad. 2987

Gépezet keresek
azonnali belépésre aratás és cséplésre. Bacsoni Kálmán, Erdős-kerek. 2982

Számadásoshoz
értő, takarékos hajlamu, intelligens egyén keresetik, kire pénztár vezetés és a pénztári könyvelés is bízható. Ajánlatok „Megbízható” jeligére a kiadóba kértnek. 2985

Gyakorlott
elárúító leányt keresek fűszer- és csemegeüzlet részére. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2901

Kereskedelmi
iskolába kerülő fiam mellé, a szünidőre délutáni foglalkozásra intelligens diákokat keresek. Cím a kiadóhivatalban. 2992

4 polgárit
végzett fiu gyakornoknak felvétetik Cukor László takereskedésében Nagyváradi-ut. 2986

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu
vendéglő elszámolásra átadó. Cím a kiadóban. 3016

KIADÓ LAKÁS.

Azonnal kiadó
utcai butorozott szoba villanyvilágítással, Wessalényi-u. 15. 3029

INGATLAN.

Részben adómentes
sarok ház, több lakással eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Szűts nyomda Thököly-tér. 2979

Eladó
egy nagyobb sarokház, 4 hold szőlőskert, gyümölcsfakkal és terméssel együtt Arad-Gaj, Temető-utca 21. sz. alatt. 2939

Keresek
megvételre két, esetleg három szobás lakásból álló kisebb magánházat, lehetőleg kerttel, valamely a központtól nem nagyon távol eső mellékutcában. Ajánlatok a pontos házszám és az ár megjelölésével „Nyugodtjas” jeligére a kiadóhivatalba küldendők. 2953

Kossuth-utca 46.
Vécsey-utca 7., és Schwab József-utca 1. szám alatti adómentes bérházak, szabad kézből eladók. Ugyanőkök díjaztatnak. Bővebbet Varga cukrász, Szabadságtér. 2431

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hárs
majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos takereskedésében. 2095

30 prima sertés
fiatal 110 kilós, azonnal eladó Zimándujfalun. Bővebbet Kosztolányiné, Zimándujfalun. 3026

Eladó
14 kiló libászár, privát háiban. Cím a kiadóban. 3014

az új háziarendőről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadságtér 1. Telefon 309. 611

Kávé
minden mennyiségben és minőségben kapható Pollák József fűszernagykereskedésében. 2774

Borax
kapható Färber Lajos cégnél. 2779

Hárs I-ső rendű
Manyuga és Tamatáve kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Egy 6 lábás
fűkaszáló és egy tárcsás borona, kevésbé használt eladó, Durst József, Medgyesegyháza. 2814

Részkenpor
kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Aratógép
marokrakóval egy évig használt, teljesen jó karban, 400 koronáért eladó. Stefanutz János plébánosnál, Mondorlakon. 2899

Liptói turó,
Groter sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Eladó
egy nagyobb fajta W. Kengott gyártmányu amateur fényképező gép, teljes felszereléssel. Benkő József, Rákóczi-u. 16. 2980

Bordó hálószoba,
órak, ebédlő csillár eladó. Wessalényi-u. 28. Megtekinthető d. u. 2—5-ig. 2999

„Jou”
az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 30 fill., nagy üveg 1 K. 40 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

Erkölyek,
ablakok, sírhelyek, virágágyak díszítéséhez Pelargonja (muskatli) különböző színekben eladó. Megrendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különböző birtok kezelésébe, József főherceg-ut 22. szám. 2990

Egy használt,
de jókarban levő négykerékű kézi kocsit megvételre kerestetik. Ajánlatok az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különböző birtok kezelésébe József főherceg-ut 22. sz. intézendők. 2989

Baromfiész ellen
biztos szer kapható Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-téri körkórházzal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 3 kor. 50 fillér. 2722

Veszek
a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt bútort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, Szent Pál-utca 13. sz. 229

Új butorhitel!
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Arztales Sándor-utca 5. sz. 918

KÜLÖNFÉLE.

az Anusol
aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoidal-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hahs gyógyszerár Arad. 12

az angol
fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hahs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hahs gyógyszerár. 12

112/1916. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1915. évi P. 7102. számú végzése következtében dr. Dénes Jakab ügyvéd által képviselt Gurahonei takerékpártár javára 227 kor. 50 fillér s jár. erejéig 1916. évi január hó 10-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 2900 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: 16 és szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyhalmgyi kir. járásbírósnak 1916-ik évi Pk. 69. számú végzése folytán 227 kor. 50 fillér tökélettel, ennek 1914. évi január hó 18. napjától járó 6% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 126 kor. 58 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Acsva községében leendő megtartására. 1916. évi június hó 21-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmgy, 1916. évi május hó 20. napján.

Riedl Akos,

3012 ktr. bírósági végrehajtó.

Nagyhalmgyi és Aradi járásbírók által felügyelt és ellenőrzött minőségű és legjobb

Fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, láz, influenza, torok-, mell- és hasfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment készlet

Horgony-Pala-Expeller készlet

Csevegő K. - 140, P.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Aradgyi oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban. Főtelep I. Elisabeth-utca 5.

Rapszódás szőlő

8809